

Tallinna Linna
Keskraamatukogu

Toimetus ja talitus:

Raarli t. 3.
Tel. 451-91.

Tellimise hind aastas

Üksuste viisi — à 50 snt.
Üksikult — à 1 kr.

Harjulane

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esimesel . . . 10 " "
Teksti sees . . . 12 " "
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp. päälükud ja naisosakon. esindajad

Nr. 10.

18. oktoobril 1937. a.

X aastakäik.

Sisu: 1) Maleva plk. üsk. nr.nr. 46, 47 ja 49; 2) Maleva plk. korraldused; 3) Kodukaunistamisest; 4) Õppeala; 5) Kehalise kasvatuse ala; 6) Allüksuste pealike korraldused; 7) Naiskodukaitse ala; 8) Kodutütarde ala; 9) Noorte Kotkaste ala; 10) Kuulutused.

Malevapealiku käskkirjad.

HARJU MALEVAPEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 46.

Tallinnas, 12. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks kalitüli üsk. Nr. 38 — 1937.: „Kaitseliidu Peastaap korraldas 8.—12. septembrini s. a. Tartumaal Kuutsemäel purilendurite harjutuslaagri, millest võttis osa 59 purilendurit.

Laagris sooritati kummiköie ja autovintsi abil kokku 337 starti. Seega tegi iga laagrist osavõtja keskmiselt 6 starti.

Laagris valitses purilendurite seas hea töötahe, eeskujulik kord ja distsipliin, mis aitas kaasa laagri hääle kordaminekule.

Laager andis ülevaate purilennu tasapinnast kaitseliidus, aitas tõmmata ühtlustavaid jooni purilennu väljaõppe tegevuses, andis igale laagrist osavõtnule tema võimetest õige hinnangu, andis pildi meie purilennu võimalustest mägismaastikul, pakkus võimalusi vastatikuks tutvumiseks.

Laager näitas, et suurem osa purilendureid on omandanud kodustel õppeväljadel lennuoskuse niivõrt, et on võimelised teostama lennuharjutusi ka võõral mägisel maastikul. Osale lendureile tundus laagri alul lendamine siiski mitte täiesti omasena, mida võib panna startide mittejärjekindlale, vaid pikema vaheaegadega teostamisele.

Tänapurilennujuhte ja -instruktoreid hoolika ja ennastsalgava purilendurite väljaõppe ja purilennukite korrastamise töö eest nii möödunud laagris kui ka kodustel lennuväljadel. Tänapurilendureid suure töö eest purilennu-spordi alal harjutuslaagris ja kodustel lennuväljadel. Tänapurilendureid suure töö eest purilennu-spordi alal harjutuslaagris ja kodustel lennuväljadel. Tänapurilendureid suure töö eest purilennu-spordi alal harjutuslaagris ja kodustel lennuväljadel. Tänapurilendureid suure töö eest purilennu-spordi alal harjutuslaagris ja kodustel lennuväljadel.

Soovin kõigile purilendureile hääd tahet jätkata purilennu harjutusi täie intensiivsusega.

Laagrist võtsid osa purilendurid:

Harju Malevast:

47. Kronström, Adolf	50. Vihmarin, Reinhard
48. Voogla, Joosep	51. Lintrop, Paul
49. Nõmberg, A.	

Soovin katsete sooritajaile noortele purilenduritele A klassi ja instruktori katse sooritamise puhul õnne ja head tahet lennuharjutuste jätkamiseks.

Malevates kanda laagrist osavõtnud purilendurite teenistuskirja laagris oleku aeg ja purilenduri klassikatse sooritamine.

Laagris omandatud kogemuste põhjal purilennu ala edasiviimiseks käsin:

1) malevais koondada purilendurid ühe üksuse koosseisu, mis võimaldab üksteise lähemat tundmaõppimist ja kergendab harjutuslendude läbiviimist;

2) malevate purilennu üksustes korraldada loenguid purilennukite hooldamisest, meteoroloogiast, lennutehnikast ja aeromehaanikast, mis märksa aitab kaasa purilendurite silmaringi laiendamisele, kiiremale väljaõppele ja oma üksuse purilennukite hooldamisele;

3) võimalikkude õnnetuste eest hoidmiseks malevates vananenud lennukitega teha starte autovintsi ja kummiköie abil ainult madallennuks. Autovintsi abil kõrgele õhku tõmmatav lennuk võib mitte vastu pidada tugevale õhusurvele, lennuki purunemiseni ja õnnetuseni ei ole sealt enam suur samm.

Kaitseliidu purilennu üksused on senini tegutsenud väljaõppe alal malevates igauks oma ette. Purilennu väljaõppe tegevust malevates on ühtlustatud küll Peastaabist väljasaadetud juhiste küll Tallinna Maleva purilennusalga juhtide poolt.

Ametlik väljaõppe juhataja on senini puudunud, kelle järele on osutunud siiski suur vajadus.

Määratud Peastaabi juurde kaitseliidu lennuüksuste pealikuks ja väljaõppe korraldajaks Valdu R a n n a l e e t i.

Avaldan käesoleva käsikirja lisas minult kinnitatud purilendurite rinnaäärse põhikirja.

Lisa: nimetatud.

KAITSELIIDU PURILENDURITE RINNAMÄRGI**PÕHIKIRI.**

§ 1.

Rinnamärgi otstarve.

Rinnamärk asutatakse kaitseliidu purilendurite ühistunde süvendamiseks, purilendurite ühisesse perre kuuluvuse väliseks tunnuseks ja purilendureilt tavlivate sihtide embleemiks.

See rinnamärk kohustab kandjat alati kõrgel hoidma purilenduri nime.

§ 2.

Rinnamärgi kirjeldus, mõõdud ja sümboolne tähendus.

Kaitseliidu purilendurite rinnamärke on kaks. Üks rinnamärk on kandmiseks kaitseliidu vormiriietel ja teine — kandmiseks erariietel.

Kaitseliidu vormiriietel kandmiseks ettenähtud märk kujutab lendavat kotkast, kelle küüntes on kumerapinnaline ovaalne ketas.

Kotkas on oksüdeeritud hõbeda värvi. Kotka laiuse ühe tiiva nukist teise tiiva otsani on 7 sm. Kotka kõrgus on 1,5 sm.

Kotka küüntes oleva ketta läbimõõt on püstloodis 1,2 sm ja vesiloodis — 2 sm. Ketta kumerpind on taevavärvi sinine. Kettal on purilenduriklassi tunnuseks lendav kajakas. A klassi purilenduri märgil on üks kajakas, B klassi märgil — kaks kajakat, C klassi ja eriklassi märgil — kolm kajakat. Kettal lendavad kajakad on valged ja nende tiiva otsad ulatuvad ketta äärteni. Ketta välisäär ja kajakad on piiratud 0,5 mm laiuse kullavärvi ribaga.

Erariietel kandmiseks ettenähtud purilenduri märk kujutab samasugust ketast ja samas suuruses, nagu see on kaitseliidu riietel kandmiseks ette nähtud märgil kotka küüntes.

Kaitseliidu ja erariietel kantavatel märkidel on märgi tagaküljel kruvi ja šeiב märgi kinnitamiseks rinnale.

§ 3.

Purilennu rinnamärgi sümboolne kujutus.

Purilennu rinnamärk kujutab sümboolselt:

- a) lendav kotkas — kaitseliidu eritunnust — kui võimsat omakaitse organisatsiooni;
- b) ketas — sinist taevast;
- c) kajakad kettal — purilennu eritunnust.

§ 4.

Märgi kandmise reeglid.

Kaitseliidu vormi juures kantakse rinnamärki vasakpoolisel rinnal allpool rangluud.

Erariietuse juures kantakse rinnamärki kuue vasakpoolisel rabil nööpaugus.

Rinnamärgiga võib ilustada kaitseliidu auhindu ja kingitusi.

§ 5.

Rinnamärgi kandmise õigus ja selle omandamise kord.

Purilenduri rinnamärke võivad omandada purilendurid. Purilendurid jagunevad A, B, C ja eriklassi purilendureiks.

A klassi purilenduri klassikatse sooritanud purilendur võib kanda märki, mille sõõris on üks kajakas.

B klassi purilenduri klassikatse sooritanud purilendur võib kanda märki, mille sõõris on kaks kajakat.

C klassi purilenduri klassikatse sooritanud purilendur võib kanda märki, mille sõõris on kolm kajakat.

Erilise purilenduri klassikatse sooritanud purilendur võib kanda märki, mille sõõris on kolm kajakat ja ketas on ümbritsetud kuld tammepärjaga.

§ 6.

A klassi purilenduri märke võib anda ka neile isikutele, kellel on suured teened purilennu alal.

§ 7.

Rinnamärgi kandmise õiguse saamiseks esitavad malevate purilennu üksuste pealikud kirjaliku soovivalduse maleva pealikule ühes purilenduri pildiga. Maleva pealik annab välja tunnistuse purilenduri klassikatse sooritamise ja rinnamärgi kandmise õiguse omandamise kohta.

Tunnistusele märgitakse (kes sooritas katse ..... maleva purilennu üksuse nimetus ja purilenduri ametikoht):

- perekonna- ja eesnimi;
- sündimise koht ja aeg;
- millal ja kus kohal sooritas vastava purilenduri klassikatse või missuguste teenete eest annetatakse purilenduri A klassi rinnamärk;
- tunnistuse järjekorra Nr.

§ 8.

Ühes rinnamärgi tunnistuse andmisega antakse isikutele välja ka rinnamärgi põhikirja ärakiri.

Rinnamärgi tunnistus ja põhikirja ärakiri annetakse välja maleva purilennusalga, malevkonna või maleva mõnel pidulikul päeval.

§ 9.

Rinnamärgi kandmise õiguse kaotamine.

Rinnamärgi kandmise õiguse kaotavad:

- 1) isikud, kes jäänud ilma hääleõigusest kohtuotsuse põhjal;
- 2) kes oma tegevusega või ülalpidamisega on eksinud purilenduri kutse või kaitseliidu hea nime vastu.

Eelnimetatud purilendur on kohustatud isiklikult andma tagasi purilenduri rinnamärgi tunnistuse oma purilennu üksuse pealikule.

§ 10.

Rinnamärgi muretsemine.

Rinnamärgi võivad muretseda rinnamärki kandmiseks õigustatud isikud (§ 5) omal kulul.

Isikutele, kellel on suured teened purilennu alal (§ 6), võib annetada rinnamärgi Kaitseliidu ülem ja maleva pealik.“

§ 2.

Avaldan teadmiseks kalitiili ksk. Nr. 33 — 1937. a.:

„Maailma-laskemeistervõistlused peeti 30. juulist kuni 8. augustini s. a. Helsingis. Neil võistlustel Eesti rahvusmeeskond, kelle koosseisu kuulus 7 laskurit kaitseliidust, tuli märkimisväärt kõrgele kohale.

Kaitseliidu laskurite perest Helsingi Maailma-laskemeistervõistlustest rahvusmeeskondade koosseisus võtsid osa:

1. leitnant Heinrich Silber — Tallinna Malevast.
2. pealik Ernst Rull — „ „
3. malevlane Endel Rikand — „ „
4. pealik Karl Jürgens — „ „
5. malevlane Arnold Teder — „ „
6. pealik Karl Kübar — Tartu Malevkonnast.
7. pealik August Liivik — Järva Malevast.

Peale ülaltoodud meeskonda kuulunute seitsme laskuri võttis võistlustest osa omal algatusel ja kuulul pealikud Aleksander Tiimus ja Eduard Mälgi — Viru Malevast ja malevlane Feliks Vaher — Tallinna Malevast.

Eesti meeskonna poolt äsja möödunud Maailma-laskemeistervõistlustel purustati neli senist maailmarekordi:

1. vabapüssi meeskonna (5 meest) senine rekord kolmes asendis (120 lasku) 5488 silma kuulus Soome meeskonnale. Eesti meeskond saavutas nüüd 5526 silma (6000-st võimalikust), ületades seega endise rekordi 36 silmaga;

2. vabapüssi meeskonna senine rekord püsti asendis (40 lasku) 1743 silma oli lastud Šveitsi meeskonna poolt. Eesti meeskond saavutas Helsingis püsti asendis 2000-st võimalikust 1752 silma, ületades seega endise rekordi 9 silmaga;

3. individuaal-laskmises vabapüssist kolmes asendis senine rekord 1114 silma oli püstitatud šveitslase K. Zimmermann'i poolt 1929. a. Stokholmi Maailma-laskemeistervõistlustel. Helsingis eestlane E. Kivistik, lastes välja 1200-st võimalikust 1124 silma, ületas seega 8 aastat šveitslase K. Zimmermann'i nimel püsinud rekordi 10 silmaga;

4. väikekaliibripüssist laskmises püsti asendis Eesti meeskond püstitas uue rekordi 1852 silmaga. Endine rekord 1826 silma kuulus Šveitsi meeskonnale.

Eesti rahvusmeeskond Maailma-laskemeistervõistlustelt tõi koju kümme maailmameistri-tiitlit järgmistele saavutustele eest:

1. vabapüssi meeskonna kolme asendi meistritiitli — 5526 silmaga;
2. vabapüssi meeskonna püsti asendi meistritiitli — 1752 silmaga;
3. vabapüssi meeskonna põlvelt asendi meistritiitli — 1856 silmaga;
4. vabapüssi meeskonna lamades asendi meistritiitli — 1918 silmaga;
5. vabapüssi kolme asendi individuaalala meistritiitli — 1124 silmaga (E. Kivistik);
6. vabapüssi põlvelt asendi individuaalala meistritiitli — 381 silmaga (E. Kivistik);
7. väikekaliibripüssi meeskonna püsti asendi meistritiitli — 1852 silmaga;

8. väikekaliibripüssi meeskonna põlvelt asendi meistritiitli — 1897 silmaga;
9. väikekaliibripüssi põlvelt asendi individuaalala meistritiitli — 385 silmaga (H. Kivioja);
10. sõjaväepüssi püsti asendi (20 lasku) individuaalala meistritiitli — 172 silmaga (K. Vilberg).

Need kõrged lasketulemused Eesti meeskonna poolt Maailma-laskemeistervõistlustel kannavad Eesti rahva, Eesti riigi ja Eesti laskuri nime igasse maailmajaku. Eestist kirjutavad tuhanded ajalehed ja ajakirjad; seda loevad miljonid inimesed kõigis maailmajagudes sadades erikeeltes. Need lasketulemused aga ka kinnitavad Eesti rahva kõrget lasketaset, mille üle meie eriti head meelt tunneme mõeldes riigikaitsele.

Kaitseliidu laskurid Maailma-laskemeistervõistlustel võtsid osa järgmistel aladel, tulid kohtadele ja omandasid auhindu:

A 1. Vabapüssi maailmameistri matš.

Meeskond — 5 meest, 3 asendis à 40 lasku, kaugus 300 m.

Eesti meeskond tuli esimesele kohale 5526 silmaga. Meeskonna koosseisus võistles kaitseliidu laskureist:

15. koht — A. Liivik — püsti 351, põlvelt — 356, lamades — 385, kokku 1092 silma.

Esikohale tulnud meeskonna koosseisus A. Liivik omandas 4 kullatud hõbeplaketti ja individuaal-auhinna.

A 2. Vabapüssi võistlus üksiklaskureile.

Kaugus 300 m, kolmes asendis à 10 lasku.

13. koht — A. Liivik — püsti 86 silma, põlvelt — 89 silma, lamades 99 silma, kokku 274 silma;

19. koht — E. Rull — püsti 83 silma, põlvelt — 93 silma, lamades — 94 silma, kokku 270 silma.

A. Liivik ja E. Rull omandasid individuaal-auhinna.

A 3. Meistri-medalivõistlus vabapüssist.

Kaugus 300 m, kolmes asendis à 20 lasku.

28. koht — E. Rull — püsti 163 silma, põlvelt — 182 silma, lamades — 196 silma, kokku 541 silma.

E. Rull omandas kuldmedali.

Samal võistlusel omandasid:

1) Hõbemedali: A. Liivik — Järva Malevast — 532 silma; E. Rikand — Tallinna Malevast — 528 silma.

2) Pronksmedali: K. Jürgens — Tallinna Malevast — 496 silma.

A 4. Seeriavõistlus vabapüssist üksiklaskureile.

Kaugus 300 m, kolmes asendis à 10 lasku.

2. koht — E. Rull — püsti 94 silma, põlvelt — 98 silma, lamades — 99 silma, kokku 291 silma.

11. koht — E. Rikand — püsti 92 silma, põlvelt — 95 silma, lamades — 98 silma, kokku 285 silma.

E. Rull ja E. Rikand omandasid individuaal-auhinna.

B 1. Maailmameistri-matš sõjaväepüssist.

Meeskond 5 meest ja piiramata arv üksiklaskureid, kaugus 300 m, lasti kolmes asendis à 20 lasku.

Eesti meeskond tuli kolmandale kohale 2570 silmaga. Eesti meeskonna koosseisus võistlesid kaitseliidust:

K. Jürgens, lastes — 519 silma; H. Silber, lastes — 518 silma, omandades pronksplaketid. Individuaalselt sellel võistlusel tulid kohtadele:

11. koht — K. Jürgens — püsti 161 silma, põlvelt — 174 silma, lamades — 184 silma, kokku 519 silma;

12. koht — H. Silber — püsti 164 silma, põlvelt — 174 silma, lamades — 180 silma, kokku 518 silma.

K. Jürgens ja H. Silber omandasid üldtulemuste eest individuaal-auhinna.

Sõjaväepüssi matši iga asendi saavutused kuulusid eraldi hindamisele.

Põlvelt ja püsti asenditest Eesti meeskond tuli teisele kohale ja meeskonna koosseisus võistlejad K. Jürgens ja H. Silber omandasid hõbeplaketid.

Püsti asendis H. Silber tuli 7. kohale ja omandas individuaal-auhinna.

B. 2. Meeskonna 20 lasu võistlus sõjaväepüssist.

Lamades asend, 300 m. Meeskondadel lubatud osa võtta piiramata arvul. Eesti meeskondade koosseisus individuaalalal tulid kohtadele ja omandasid auhinna:

15. koht — H. Silberg — 183 silma;

19. koht — K. Jürgens — 183 silma.

B 3. Meistri-medalivõistlus sõjaväepüssist.

Kaugus 300 m, kolmes asendis à 20 lasku:

4. koht — H. Silber — püsti 165 silma, põlvelt — 172 silma, lamades — 189 silma, kokku 526 silma;

20. koht — K. Jürgens — püsti 161 silma, põlvelt — 167 silma, lamades — 180 silma, kokku 508 silma;

36. koht — K. Kübar — püsti 156 silma, põlvelt — 163 silma, lamades — 180 silma, kokku 499 silma.

Kuldmedalid võitsid: H. Silber — 526 silma; K. Jürgens — 508 silma; K. Kübar — 499 silma.

Hõbemedalid võitsid: A. Teder — 483 silma; F. Vaher — 474 silma.

B 4. Seeriavõistlus sõjaväepüssist.

Kaugus 300 m, piiramata arv seerijaid, kolmes asendis à 10 lasku. Paremus otsustas kahe parema seeria ühistulemus igas asendis.

3. koht — K. Jürgens — püsti 91 silma, põlvelt — 91 silma, lamades — 94 silma, kokku 276 silma;

5. koht — H. Silber — püsti 85 silma, põlvelt — 93 silma, lamades — 96 silma, kokku 274 silma;

23. koht A. Teder — püsti 84 silma, põlvelt — 87 silma, lamades — 94 silma, kokku 265 silma;

28. koht — K. Kübar — püsti 84 silma, põlvelt — 86 silma, lamades — 94 silma, kokku 264 silma.

Individuaal-auhinna omandasid K. Jürgens, H. Silber, A. Teder ja K. Kübar.

B 5. Meistri-medalivõistlus kiirlaskmises sõjaväepüssist.

Kaugus 150 m, lamades asendis 20 lasku.

4. koht — K. Kübar — I seeria 96 silma, II seeria 98 silma, kokku 194 silma;

17. koht — H. Silber — I seeria 96 silma, II seeria 95 silma, kokku 191 silma.

K. Kübar ja H. Silber omandasid kuldmedalid ja individuaalauhinna.

A. Teder ja K. Jürgens võitsid hõbemedalid.

B 6. Kolme asendi 10 lasu kiirlaskevõistlus sõjaväepüssist.

Kaugus 150 m, 10 lasku, neist 2 püsti, 3 põlvelt ja 5 lamades:

17. koht — K. Kübar — 93 silma;

19. koht — A. Teder — 93 silma;

24. koht — K. Jürgens — 91 silma.

Individuaal-auhinna omandasid K. Kübar, A. Teder ja K. Jürgens.

B 7. Kiirlaskmise seeriavõistlus sõjaväepüssist.

Kaugus 150 m, lamades asend, 20 lasku ilmuvate kujude pihta:

3. koht — H. Silber — 199 silma;

13. koht — A. Teder — 194 silma;

16. koht — K. Kübar — 194 silma.

Individuaal-auhinna omandasid H. Silber, A. Teder ja K. Kübar.

C 1. Maailmameistri-matš väikekaliibripüssist

Kaugus 50 m, 40 lasku.

Eesti meeskonna koosseisus kaitseliidust E. Rull laskis 391 silma.

Eesti meeskond 1951 silmaga tuli kolmandale kohale ja meeskonna koosseisus E. Rull omandas pronksmedali.

C 2. Maailmameistri-matš väikekaliibripüssist põlvelt asendis (40 lasku).

Eesti meeskonna koosseisus lasksid kaitseliidust: A. Liivik — 378 silma ja E. Rull — 375 silma. Eesti meeskond tuli esimesele kohale 1897 silmaga.

Meeskonna koosseisus A. Liivik ja E. Rull omandasid kullatud plaketid ja A. Liivik, tulles individuaalalal 9. kohale, omandas auhinna.

C 3. Maailmameistri-matš väikekaliibripüssist püsti asendis (40 lasku).

Eesti meeskonna koosseisus lasksid kaitseliidust: A. Liivik — 377 silma ja E. Rull — 369 silma.

Eesti meeskond saavutades 1852 silma tuli 1. kohale. Meeskonna koosseisus A. Liivik ja E. Rull omandasid kullatud plaketid. A. Liivik, tulles üldiselt 3. kohale, omandas individuaal-auhinna.

Väikekaliibripüssist laskmises kõige kolme asendi peale kokku E. Rull tuli 6. kohale ja omandas individuaal-auhinna.

C 5. Meistri medalivõistlus väikekaliibripüssist lamades asendis.

Kaugus 50 m, 40 lasku.

Kuldmedali võitsid:

2. koht — E. Rikand — 399 silma,

23. koht — K. Kübar — 394 silma,

34. koht — A. Liivik — 394 silma,

41. koht — E. Rull — 392 silma.

Peale selle E. Rikand omandas veel individuaal-auhinna.

Hõbemedalid võitsid: E. Mälgi — 389 silma ja F. Vaher — 389 silma.

C 6. Meistri-medalivõistlus väikekaliibripüssist põlvelt asendis.

Kaugus 50 m, 40 lasku.

Kuldmedali ja individuaal-auhinna võitis:

7. koht — K. Kübar — 385 silma.

Hõbemedali ja individuaal-auhinna võitis:

E. Rull — tulles 12. kohale — 384 silmaga.

Pronksmedalid omandasid:

A. Liivik — 378 silmaga ja K. Jürgens — 376 silmaga.

C 7. Meistri-medalivõistlus väikekaliibripüssist püsti asendis.

Kaugus 50 m, 40 lasku.

Kuldmedali ja individuaal-auhinna võitis K. Kübar 373 silmaga, tulles üldiselt 4. kohale.

Hõbemedalid võitsid: E. Rikand — 364 silmaga, E. Rull — 364 silmaga ja A. Liivik — 360 silmaga.

C 8. Seeriavõistlus väikekaliibripüssist.

Kaugus 50 m, piiramata arv seeriaid, à 5 lasku. Paremuse otsustas 12 parema seeria ühistulemus (4 igast asendist).

9. koht — K. Kübar — 587 silma,

10. koht — E. Rull — 585 silma.

K. Kübar ja E. Rull omandasid individuaal-auhinnad.

C 10. Meeskonnavõistlus väikekaliibripüssist.

Kaugus 100 m, meeskond 3 laskurit, lamades asend, 40 lasku.

1. koht — Eesti V meeskond (koosseisus: E. Rull — 398 silma, E. Rikand — 396 silma ja A. Liivik — 396 silma) — 1190 silma.

E. Rull, E. Rikand ja A. Liivik omandasid individuaal-auhinnad.

C 11. Seeriavõistlus väikekaliibripüssist üksiklaskureile.

Kaugus 100 m, lamades asend, piiramata arv 5-lasulisi seeriaid. Paremuse otsustas 4 parima seeria üldtulemus.

9. koht — E. Rikand — 200 silma,

14. koht — A. Liivik — 199 silma.

E. Rikand ja A. Liivik omandasid individuaal-auhinnad.

E 2. Kahevõistlus automaatpüstolist laskmises.

Kaugus 25 m, 30 lasku.

Võttis osa A. Tiimus, tulles 291 silmaga 17. kohale ja omandas individuaal-auhinna.

F 1. Meistrimedali kahevõistlus sõjaväepüstolist.

Kaugus 25 m, 30 lasku.

Võttis osa A. Tiimus, tulles 2. kohale 292 silmaga, omandades kuldmedali ja individuaal-auhinna.

F 2. Punktilaskevõistlus sõjaväepüstolist.

Kaugus 25 m, 30 lasku.

Võttis osa A. Tiimus, tulles 33. kohale 276 silmaga ja omandades individuaal-auhinna.

F 3. Kahevõistluse seeriavõistlus sõjaväepüstolist.

Kaugus 25 m, piiramata arv 5-lasulisi seeriaid. Paremuse otsustas 6 parima seeria ühistulemus.

Sel võistlusel A. Tiimus tuli 18. kohale 293 silmaga ja omandas individuaal-auhinna.

Üldse kaitseliidu laskurid Helsingi Maailma-meisterlaskevõistlustelt töid kaasa:

— A. Liivik — 6 auhinda, 2 kuldmedalit, 2 hõbemedalit, 1 pronksmedali, 6 kullatud plaketti ja 1 pronksplaketi;

— E. Rull — 6 auhinda, 2 kuldmedalit, 2 hõbemedalit, 1 pronksmedali ja 3 kullatud plaketti;

— H. Silber — 7 auhinda, 2 kuldmedalit, 2 hõbeplaketti ja 1 pronksplaketi;

— K. Jürgens — 5 auhinda, 1 kuldmedali, 1 hõbemedali, 2 hõbeplaketti ja 3 pronksplaketti;

— E. Rikand — 4 auhinda, 2 kuldmedalit ja 2 hõbemedalit;

— K. Kübar — 8 auhinda ja 5 kuldmedalit;

— A. Teder — 3 auhinda ja 2 hõbemedalit;

— A. Tiimus — 4 auhinda ja 1 hõbemedali;

— F. Vaher — 2 hõbemedalit;

— E. Mälgi — 1 hõbemedali.

Allpool on toodud praegu maksvad maailmarekordid laskmises, mille ületamiseks iga kaitseliidu laskesportlane visadusega töötagu.

A. Vabapüssist laskmises 3×40 lasku, 300 m.

Meeskonna-rekordid:

- 3 asendit kokku: Eesti — 5526 silma ehk 92,1% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Püsti asend: Eesti — 1752 silma ehk 87,6% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Põlvelt asend: Soome — 1866 silma ehk 93,3% võimalikust — Roomas 1935. a.
- Lamades asend: Soome — 1923 silma ehk 96,1% võimalikust — Lvovis 1931. a.

Individuaal-rekordid:

- 3 asendit kokku: E. Kivistik — Eesti — 1124 silma ehk 93,7% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Püsti asend: Elo — Soome — 362 silma ehk 90,5% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Põlvelt asend: Rönmark — Šveitsi — 381 silma ehk 95,2% võimalikust — Granadas 1933. a.
- Lamades asend: Lindgren — Soome — 393 silma ehk 98,2% võimalikust — Lvovis 1931. a.

B. Sõjaväepüssist laskmises 3×20 lasku, 300 m.

Individuaal-rekordid:

- 3 asendit: E. Elo — Soome — 530 silma ehk 88,3% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Püsti asend: Hartmann — Šveits — 172 silma ehk 86% võimalikust — Stokholmis 1929. a.
- Põlvelt asend: Zimmermann — Šveits — 185 silma ehk 92,5% võimalikust — Helsingis 1937. a.
- Lamades asend: Liuhala — Soome — 188 silma ehk 94% võimalikust — Helsingis 1937. a.

C. Väikekalibri-püssist laskmises 40 lasku, 50 m.

Meeskonna-rekordid:

1. Püsti asend: Eesti — 1852 silma ehk 92,6% võimalikust — Helsingis 1937. a.
2. Põlvelt asend: Soome — 1909 silma ehk 95,4% võimalikust — Lvovis 1931. a.
3. Lamades asend: Eesti — 1964 silma ehk 98,2% võimalikust — Roomas 1935. a.

Individuaal-rekordid:

1. Püsti asend: J. Mazoyer — Prantsuse — 380 silma ehk 95% võimalikust — Helsingis 1937. a.
2. Põlvelt asend: G. Lokotar — Eesti — 389 silma ehk 97,2% võimalikust — Roomas 1935. a.
3. Lamades asend: Durand — Prantsuse — 398 silma ehk 99,5% võimalikust — Roomas 1935. a.

D. Vabapüstoli laskmises 60 lasku, 50 m.

Meeskonna-rekord: Šveits — 2651 silma ehk 88,4% võimalikust — Stokholmis 1929. a.

Individuaal-rekord: Ullmann — 555 silma ehk 92,5% võimalikust — Helsingis 1937. a.

Kõigile kaitseliitlastele-laskuritele, kes Maailmalaskemeistervõistlustest osa võtsid, avaldan teenistuse nimel tänu. Tänan ka kõiki juhte, kes laskurite väljaõppes tegevuses olid ja seega laskurite saavutustega on seotud.

Malevate pealikuil, kuhu kuuluvad Maailmalaskemeistervõistlustest osavõtnud kaitseliidu laskurid, laskurite teenistuskirjadesse nende poolt Maailmalaskemeistervõistlustel väljalastud saavutuste, omandatud auhindade ja medalite kohta teha sellekohane sissekanne.

Maailmalaskemeistervõistlused on lõppenud. Kaitseliit oli rahvusmeeskonnas rohkearvuliselt esindatud. Eesti laskurite poolt on saavutatud väga kõrgeid tulemusi. Kaitseliidu laskurid, kes võtsid osa neist suurtest laskevõistlustest, ei tohi peatuma jääda saavutatud loorberitele, vaid peavad veel innukalt end edasi arendama, sest võit kohustab. Meie parimad laskesportlased, kes osa võtsid Helsingi Maailmalaskemeistervõistlustest, kui ka kõik teised kaitseliidu parimad laskesportlased, peavad oma oskusi edasi andma noortele.

Rahva ja riigikaitse mõttes on tähtis, et kõik rahvas oskaks laitmatult käsitada relva. Kaitseliidu ülesanne on seda oskust oma liikmetele õpetada.

Peame kasutama praegust aega, kus veel kõik Helsingi suurvõitluste võidutähe all kihab, et noortes äratada huvi laskesporti vastu ja neile nõuga ning oskusega olla abiks.

Loodan, et kaitseliidu iga laskesporti klubi, Helsingis saavutatud kõrgete lasketulemuste tähistamiseks vähemalt kaks uut liiget hangib, neid õpetab meie esiküttide väärilisteks meesteks. Nende meeste nimed ja paremad saavutused teatada minule 1. maiks 1938.

Et tippmeeste tasemele jõuda, peavad laskurid, iseäranis noored, peensuseni tundma oma relva, mitte ainult selle materjalosa, mis enesest mõistetav, vaid ka oma „relva hinge“, s. o. kuidas relv jookseb pikaldase tulega lühikeste seeriatega juures, kui-

das muutub relva jooks pikemate seeriatega järgi, kuidas kiirtule, tuule, õhumuutuse, päikese jne. jne. juures. Kõike seda ainult teada — on vähe, vaid seda peab iga laskur meeles pidama ja laskmistel kasutama.

Teine, mille vastu kaitseliitlased-laskurid tihti patustavad, on laskeasendid. Võetakse laskeasend, kus keha ja lihased ebanormaalselt pingul, puudub keha „tugi“ ja asendi mugavus ning sobivus. Kordan need põhinõuded, mis on maksivad laskeasendite kohta:

- asend peab olema mugav ja kindel, ta ei tohi olla pingutav ega väsitav;
- asend peab võimaldama tugeva ja mugava püssi hoidmise, palgepanemise ja sihtimise;
- laskuri keha peab olema heaks ja kindlaks toeks relvale ja vastuvõtjaks püssi tagasipõrkele.

Soovitan igale kaitseliitlasele seda minu käsikirja läbi lugedes oma laskeasendit uurida, selle puudused üles leida ja parandada.

Lõpuks tähendan. Nüüd ja tulevikus kaitseliidu lasketegevus on rajatud lahingulisele laskmisele. Seda põhi-eesmärki taotleb kaitseliit ka tulevikus. Kaitseliitlased, kes tunnevad huvi sportlase laskmise vastu, koonduvad laskesporti-klubidesse ja harrastavad seal lahingulaskmise kõrval sportlist laskmist. Neist laskesportlastest võrsuvad mehed, kes kaitseliitlastena Eesti ja Kaitseliidu värve esindavad ja kaitsevad sportlistel laskevõistlustel. Neile võistlustele ja esindusmeeskondadesse pääsevad mehed mitmeaastase püsiva, intensiivse ja tulemusriikka töö järele — töö järele, mis on teinud meie senised esindusmeeskonna mehed. Selleks jõudu ja tahet!

Käesolev käsukiri avaldada malevate häälekandjates ja selle sisu õppustel ning kaitseliitlaste kogunemistel kaitseliitlastele selgitada.“

§ 3.

Luban Keila malevkonna pealiku lipnik Ernst Kulju'se kahekuulisele tervisparanduse puhkusele, arvates 25. sept. s. a.

Malevkonna pealiku kohuseid lipnik Ernst Kulju'se äraolekul täita malevkonna pealiku abil M. Fiskar'il ühes oma otsekoheste ametkohuste täitmisega.

Õiendus: ljh. Nr. 182.

§ 4.

Luban Rapla kompani pealiku J. Aarne kolme kuulisele puhkusele, arvates 1. sept. s. a.

Kompani pealiku kohuseid J. Aarne äraolekul täita õppepealik J. Kesamaa'l ühes oma otsekoheste ametkohuste täitmisega.

Õiendus: ljh. Nr. 25.

§ 5.

Nimetan ümber senise Mõigu side üksikrühma — jalaväe rühmaks, nimetusega Mõigu üksik rühm, arvates 15. okt. s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 183.

§ 6.

Luban Mõigu üks. rhm. pealiku A. Rootsi kolme kuulisele puhkusele, arvates 15. sept. s. a.

Üks. rühma pealiku kohuseid A. Roots'i äraolekul täita rhm. pealiku abil K. Sepp'al ühes oma otsekoheste ametkohuste täitmisega.

Õiendus: ljh. Nr. 183.

§ 7.

Määrán Maleva mereüksuste tehniliste alade pealiku aj. kohustetäitjaks Artur Küün'i, arvates 15. juunist 1936. a.

§ 8.

Vabastan ametkohtadelt:

Iru kompanis: Anton Paju — I rühma pealiku kohalt, arvates 5. sept. s. a.; Heinrich Kilu — õppepealiku kohalt ja Johannes Lepik — laskejuhataja kohalt, mõlemad arvates 5. sept. s. a.

Klooga üks. rhm.: Arno Kurve — üks. rühma pealiku abi kohalt, arvates 1. sept. s. a.

§ 9.

Kinnitan ametkohtadele:

Iru kompanis: Johannes Lepik — I rühma pealikuks; Mait Laidla — kompani õppepealikuks ja laskejuhatajaks, mõlemad arvates 5. sept. s. a.

Klooga üks. rhm.: Johannes Teimann — üks. rühma pealiku abiks, arvates 1. sept. s. a.

Neeme üks. luurerühmas: Evald R Emmelt — laskejuhatajaks, õppepealikuks ja esimese paadi pealikuks, arvates 1. okt. s. a.

Peningi kompanis: Rudolf Käbi — kompani õppepealikuks ja Voldemar Söder — propaganda pealikuks, mõlemad arvates 1. okt. s. a.

Ingliste üks. rhm.: Paul Lohk — laskejuhatajaks, arvates 9. sept. s. a.

§ 10.

Viin üle üksusest — üksusesse:

1) Kustav Albri — Iru kompanist — Nabala üks. rühma, arvates 15. sept. s. a.

2) August Sooster — Kõnnu kompanist — Anija kompanisse, arvates 20. sept. s. a.

3) Anton Tohver — Kiiu kompanist — Kuivajõe üks. rhm., arvates 1. okt. s. a.

§ 11.

Alljärgnevad kaitseliitlased on oma nime ja perekonnanime muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

1) Otto Riismann — „Randver“ — Ingliste üks. rhm.

2) Aado Brecher — „Kivnurm“ — Raiküla komp.

3) Artur Sack — „Ants Kivisaar“ — Järvakandi Teh. ü. r.

4) Karolus Sprenk — „Mäesalu“ — Juuru komp.

5) Johannes Veinberg — „Võimla“ — Klooga ü. rhm.

§ 12.

Harju Maleva koosseisust lugeda lahkunuks alljärgnevad kaitseliitlased:

Peningi kompanist: Paul Oper, Harald Kuld mets ja Villem Kreuks — kõik sõjaväkke mineku tõttu, arvates 1. okt. s. a.

Kodasoo üks. mererühmast: Kaarel Mäevere — omal soovil, arvates 8. okt. s. a.

Neeme üks. luurerühmast: Oskar Lainel — omal soovil, arvates 1. okt. s. a.

Klooga üks. rühmast: Arno Kurve — omal soovil, arvates 1. sept. s. a.

Kohila paberiv. üks. rhm.: Ernst Telliskivi — omal soovil, arvates 2. sept. s. a.

Kuivajõe üks. rhm.: Heino Hommik — elukoha muutmise tõttu, arvates 15. sept. s. a.

Kohila kompanist: Villem Kaupmees ja Osvald Kall — mõlemad elukoha muutmise tõttu; August Puhhan ja Ilmar Jürgenson — mõlemad sõjaväkke mineku tõttu, kõik arvates 1. sept. s. a.

Varbola kompanist: Johannes Posti — sõjaväkke mineku tõttu ja Johannes Suurkivi — elukoha muutmise tõttu, mõlemad arvates 1. juul. s. a.; Endel Virmaste — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. sept. s. a.

Saku kompanist: Arnold Altof ja Martin Nurme — mõlemad omal soovil; Eduard Laks ja Jaan Reinmann — mõlemad elukoha muutmise tõttu; Martin Metusalem — tervisl. põhjustel; toetajadliikmed Joh. Kiiuts ja Rud. Lepik — mõlemad elukoha muutmise tõttu, kõik arvates 3. juulist s. a. Toetajaliige August Pärnpuu — surma puhul, arvates 29. juulist s. a.

Kehtna kompanist: Oskar Kaal — elukoha muutmise tõttu, arvates 9. juulist s. a.

Raasiku kompanist: Joosep Eisler — elukoha muutmise tõttu, arvates 21. juulist s. a.

Valtu kompanist: Rudolf Põlma — elukoha muutmise tõttu, arvates 23. juulist s. a.

Riisipere kompanist: Arnold Sinimäe — elukoha muutmise tõttu, arvates 14. aug. s. a.

§ 13.

Harju Maleva Raasiku kompanist lugeda väljahaidetuks kl. Rudolf Rebase, arvates 18. sept. s. a. ja Aruküla kompanist Johannes Prits'i, arvates 2. oktoobrist s. a.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

HARJU MALEVAPEALIKU KÄSKKIRI Nr. 47.

Tallinnas, 13. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Harju Maleva koosseisu lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Kõnnu kompanisse: Arvo Arvisto, Elmar Eelmaa, Edmuhd Epner, Artur Nilise, Paul Toomsalu, Heinrich Treisalt ja Hugo Valk — kõik arvates 25. sept. s. a.

Kodasoo üks. merirühma: Arnold Luhaäär, Johannes Saar, Voldemar Lõhesaar, Johannes Vompapa, Hjalmar Liivrand ja Arnold Vompapa, kõik arvates 25. sept. s. a.

Loksa üks. merirühma: Hugo Randmaa — arvates 25. sept. s. a.

Peningi kompanisse: Eduard Kala — arvates 25. sept. s. a.

Kuivajõe üks. rühma: Johannes Arandi — arvates 25. sept. s. a.

Ravila kompanisse: Hugo Ermos, Harald Kallasmaa, Rudolf Nokkur, kõik arvates 25. sept. s. a.

Rapla kompanisse: Osvald Erm, toetajaiksliikm.: Jüri Sirgoja, Jaan Paas, Feodor Kaleviste, Otto Rütman, Boris Kull, Jaan Roostik, Tõnis Seos, Juhan Randmann ja Heinrich Lilender — kõik arvates 25. sept. s. a.

Raiküla kompanisse: Martin Mätas, Rudolf Kilter ja Jaan Altmets — kõik arvates 25. sept. s. a.

Kohila paberiv. üks. rühma: Verner Mäesalu — arvates 25. sept. s. a. ja Oskar Romandi — arvates samast ajast.

Valtu kompanisse: Alfred Viirsalu — arvates 25. sept. s. a.

Hageri kompanisse: Olev Laanisto, Johannes Romandi, Hildebrand Metsmees, Rudolf Metssalu, Al-der Metssalu ja Johannes Rüütman — kõik arvates 25. sept. s. a.

Kloostri kompanisse: Johan Ajandi, Alfred Kaldur ja Elmar Aarmann — kõik arvates 20. aug. s. a.

Nõva üks. rühma: Johannes Koppelmaa ja Roman Olema — mõlemad arvates 25. sept. s. a.

Saku kompanisse: Rudolf Sihver, Harald Posso ja Aare Pärnpuu — kõik arvates 20. sept. s. a.

Stabi kompanisse: Edmund Must ja Johannes Anderson — mõlemad arvates 25. sept. s. a. ja Jaan Märtn — arvates samast ajast.

Rävala malevk. üldrühma: Jaan Koppel — arvates 10. sept. s. a.

Ingliste üks. rühma: Oskar Krabi — arvates 25. sept. s. a.

Laitse kompanisse: Bruno Freiman — arvates 25. sept. s. a.

Tuula üks. rühma: Artur Tungla — arvates 25. sept. s. a.

Lohusalu üks. luurerühma: Eduard Laur, Johannes Koitla ja Oskar Lehtla — kõik arvates 25. sept. s. a. Valter Anneljas — arvates 25. 9. s. a.

Prangli üks. merirühma: Bernhard Aaslepp, Evald Aaslepp, Leander Leppmets, Alfred Aaslepp, Oskar Kosk, Albert Sanström, Edgar Kaseste, Arnold Aaslepp, Hjalmar Klaamas, Verner Aaslepp, Ilmar Lillsaare ja Richard Klaamas — kõik arvates 25. sept. s. a.

Neeme üks. luurerühma: Johannes Kiil, Herbert Ranna ja Oskar Matsum — kõik arvates 25. sept. s. a.

Klooga üks. rühma: Edmund Jõgis, Martin Viisileht, August Tiik, Robert Niinemann ja Jaan Sildna — kõik arvates 25. sept. s. a.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

HARJU MALEVA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 49.

Tallinnas, 13. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Malevkondade jagude vahelised lahingväljaõppe võistlused peeti Saue 18.—20. juunini ja 24.—26. sept. s. a. Võistluste tulemusi hinnati alljärgnevalt:

Jagude nimetus	Jao pealiku tegevus					Jao tegevus					Punkte kokku	Trahvi punkte	Lõpp tagajärg	Koht
	Olukorra hinne ja algkõrge andmine	Jao juhtimine tegevuse ajal	Tule juhtimine	Üldmulje	Kokku	Liikumine maastikul, tule kasutamine ja varjumine	Laskekoha valik, sinna asumine, tegevus laskekohal	Rõlva käsitlemine	Üldmulje tegevusest	Kokku				
Kohila k. jagu	10	9,5	10	10	39,50	9,25	9	9	9	36,25	75,75	1,50	74,25	I
Saku k. jagu	9	8,25	9,25	9,50	36	9	8,50	8,25	9	34,75	70,75	0,75	70	II
Anija k. jagu	9	9	8,50	9	35,50	9	8,50	8,25	8,75	34,50	70	0,50	69,50	III
Saue k. jagu	8,75	9	9,25	9	36	9	8,50	8	8,75	34,25	70,25	1	69,25	IV
Valtu k. jagu	8,25	9	8,25	9	34,50	9	8,75	8,25	9	35	69,50	0,75	68,75	V
Jõelehtme k. jagu	8,50	9,50	9,50	9	36,50	8	7	7	8	30	66,50	0,50	66	VI
Raasiku k. jagu	8	8	8,50	8	32,50	7,75	7,25	8	7,6	30,60	63	1	62,10	VII
Ravila k. jagu	7,25	8	7,50	8	30,75	7,75	8,50	8	8	32,25	63	1	62	VIII
Kohila ü. r. jagu	8,25	7,50	7,25	8	31	8	8,25	7,50	8	31,75	62,75	1	61,75	IX
Pääsküla-Tän. ü. r. jagu	8,50	8,50	7,50	8	32,50	7	7,50	6,75	7,50	28,75	61,25	0,75	60,50	X
Aruküla k. jagu	6,50	7,50	7	7,50	28,50	8	8	7,50	7,50	31	59,50	1,25	58,25	XI
Järvakandi teh. ü. r. jagu	7,50	7	7	7	28,50	8	7,75	8	7,25	31	59,50	1,50	58	XII
Järvakandi k. jagu	7,25	7,25	7	7,25	28,75	8	7	7	8	30	58,75	1,50	57,25	XIII
Kodasoo komp. jagu	6,50	7,5	5,50	6,50	26	8	7,75	7,50	7,50	30,75	56,75	0,75	56	XIV
Tuhala ü. r. jagu	6,25	7	5,75	6,50	25,50	7,50	6,75	7,50	7,25	29	54,50	0,50	54	XV
Tuula ü. r. jagu	6,50	6	6,50	6,50	25,50	7	7	7	7	28	53,50	1	52,50	XVI

Võistlejate jagude pealikud ja malevlased tegutsesid nähtava suure innuga, mille tagajärjel saadi eelpool avaldatud tagajärgi. Avaldan tänu kõigile võistlejate jagude pealikele ja meeskondadele, kui

esimestele pioneeridele sellel alal, ning malevkondade ja üksuste pealikele, missugustest võistlejad jaod osa võtsivad.

Võistluste uudsuse ja vajalikkude kohtunikkude

ettevalmistamatuse tõttu peeti käesoleval aastal võistlusi piiratud arvul. Eeloleval aastal tuleb igal kompanil ja üks. rühmal loosi läbi määratud jaod võistlustele saata. Et edukalt võistelda, on vajalik kõik jaod hästi väljaõpetada. Kõikide jagude väljaõpetamine k a l l a l e t u n g i k s ja vajalikkude kohutunnikude ettevalmsitamine malevkondades ja võistluste läbiviimine ongi eeltuleva aasta p e a m i s e k s e e s m ä r g i k s taktikalise väljaõppe alal.

Üldiste puudustena, mis käesoleval aastal ilmnesid, olivad:

1. kõik jaopealikud ei olnud küllalt vilunud lühikeste ja selgete käskude ja käskluste andmisel liikumiseks ja tulejuhtimiseks;

2. luure ja vaatlus mõnel jaol puudulik — ei pandud õigel ajal märke ega nende ilmumist tähele;

3. mõned jaod ja pealikud ei osanud küllalt otsarbekalt kasutada maastikku ega kooskõlastada liikumist tuletoetusega. Vastase tule mõju ei leidnud vajaliku hindamist;

4. rünnaku lähtealuse sissevõtmisel ei arvestatud küllalt maastikuga ega vastase tulega — mõned jaod katsusivad liikuda hüpetega kuni 75—100 m vastasest, kus asuti rünnakule, vaatamata sellele, et maastik hüpetega liikumist kuidagi ei võimaldanud, kuna loomulik rünnaku lähtealus (lai lohk) asus umbes 150 m vastasest.

Eelpool avaldatud puudustel pöörata edaspidistel harjutustel ja võistlustel tähelepanu.

§ 2.

Merekaitseliidu õppustest võtsid üksused osa ligikaudu 100% ettenähtud arvust, vaatamata sellele, et mõned üksused alles hilja organiseeritud, täideti ettenähtud ülesanded pealike ja malevlaste poolt suurima armastuse ja innuga ja saadi nendest kõigist üle. Igal pool valitses kord ja distsipliin.

Majanduse ala oli hästi korraldatud Staabi, Paldiski ja Loksa n.-jaoskondade kaasabil. Avaldan teenistuse nimel tänu Maleva mereüksuste pealikele kapten-major T. Kore'le, rajoonide pealikele H. Soots'ile, A. Kull'ile ja I. Praks'ile, kõigile üksuste pealikele, postide ja lõhkesalkade pealikele ja malevlastele, kes manöövrast osavõtsid, Staabi jsk. esinaisele pr. A. Piirsalu'le ja liikmeile, Paldiski jsk. esinaisele pr. R. Laas'ile ja jaoskonna liikmeile, Loksa jsk. esinaisele pr. M. Veidenberg'ile ja liikmeile, kes eeskujulikult hoolitsesid meeste toitlustamise eest.

Palju on väljaõppe alal tehtud, kuid palju on veel teha — selleks jõudu ja head tahet!

§ 3.

17.—19. sept. s. a. Harju Sõjaväe Ringkonna poolt korraldatud õppustest võttis malevast osa 3 laskurkompanid — üks Rävåla, teine Kuusalu ja kolmas — Rapla malevkonnast, malevkondade pealike või nende asetäitjate juhtimisel. Kõik pealikud ja malevlased tegutsesid manöövrast innuga, mis tagas eduka ülesannete täitmise.

Avaldan siinkohal tänu kõigile malevkondade-, kompanide- ja üksikute rühmade ja jagude pealikele, ning malevlastele, kes manöövrast kibedal põllutööajal osa võtsid.

Siin juures pean oma kohuseks pealike ja malevlaste tähelepanu juhtima mõnele puudusele nende ärahooldamiseks tulevikus:

1. Osavõtt mõnest üksusest oli liiga väikene, kuigi üksus asus manöövri piirkonna läheduses. Tõsi küll, et olid teoksil põllutööd, aga kui üks üksus leidis võimalikuks määratud meeskonna välja tuua ja veel rohkemgi — siis oleks seda hea tahtmise juures suutnud ka teine üksus teha.

Edaspidi tuleb kindlasti määratud arv mehi üksustel välja tuua ja kui seda ei suudeta vabandavatel põhjustel, siis sellest aegsasti minule või malevkonna pealikele teatada vastavate korralduste tegemiseks.

2. Oli kurb nähe 18. sept. s. a. Koogil, kus Raasiku kompani kaitseliitlane Rud. Rebase oli niivõrd napsutanud, et ei suutnud ülesandeid täita, mille pärast temal malevkonna pealike koha peal kohe relva ära võttis ja ta kaitseliidust sai välja heidetud.

Tulevikus kõikidel pealikel Kaitseliidu ja Maleva hea nime pärast hoolitseda ja nõuda, et õppustel ja kogunemistel ei tarvitataks mitte alkoholi kaitseliidu teenistuskohuste täitmise kestel.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Malevapealiku korraldused.

1.

On ette tulnud juhtumisi, kus mõne üksuse kaitseliitlane pikemat aega elab väljaspool üksuse administratiiv piire. Niisugused kaitseliitlased ei saa osa võtta üksusele korraldatud õppustest — kogunemistest ja nende käes oleva varustuse järelvalvet on raske teostada ja lahkumisel — varustust raske kätte saada.

Kompanide ja üksikute rühmade pealikel kõik kaitseliitlased, väljaarvatud mõned pealikud, kes teatud aja jooksul tagasi tulevad, kes pikemaks ajaks üksuse administratiiv piirest lahkuvad, nimekirjalt kustutada või samme astuda nende üleviimiseks teise üksusesse või malevasse kodukorras ettenähtud korras.

2.

Malevkondade-, kompanide- ja üksikute rühmade pealikel, kui üksused täidavad ülesandeid, mis „Kaitseliidu Kodukorra“ § 75 p. 1 ettenähtud, teatada minule viibimata telefoni teel (telef. 451-09 või pioneer keskj. 15 a).

Politseivõimude abistamisel paluda politsei ametnikult, kes pöörab üksuse pealiku poole abistamise palvega, et ta annaks kirjalikult ülesande, mida määratud kaitseliitlased või üksus tegema peaksid; samuti tähendades ka kirjas vajaliku kaitseliitlaste arvu ja nende teenistuskohuste täitmise vältuse. Eelpool toodud andmed tulevad ka minule kirjalikult või telefoni teel teatavaks teha.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Kodukaunistamisest.

Avaldame Kodukaunistamise Hoogtöö Peakomitee Juhatuse ringkirja 11. sept. s. a.:

„Sügisese puuistutamise hooaja lähenedes pöördele käesolevas ringkirjas kõigi kodukaunistamise hoogtöö maakomiteede poole palvega organiseerida ka tänava sügisel energiliselt ja laialdaselt üldist vilja- ja ilupuude ning põõsaste ja elustarade istutamist. Selleks tuleks rakendada tööle kõiki kohalikke vallaja alevikomiteid, kaasa kutsudes majanduslikke, kultuurilisi ja muid organisatsioone ning võimalikult rohkesti üksikmajapidamiste omanikke.

Palume Teid kohe pöörduda vastavate üleskutsetega ja ringkirjadega oma ringkonna komiteede, koolide, organisatsioonide ja usaldusmeeste poole ning teha kohaliku ajakirjanduse kaudu tarvilikku selgitustööd. Organiseerida tuleks kohalikke istutamistalguid või -päevi ja istutamispromaganda nädalaid valdades, alevites, küladest ja koolides.

Avalike maanteed ja sissesõiduteede äärde puude istutamist, viljapuuaedade rajamist või täiendamist, tuule kaitseks kuusehekkide ja ilupuude istutamist ning muid istutamistööd tuleb hoogsalt jätkata.

Lisaks sellele tuleb kõigepealt kõigi eelmisel aastal või tänava kevadel istutatud puude ja põõsaste asemele, mis vahepeal ära kuivanud või maha murtud, uued istutada. Kasvavate noorte puude toed ja sidemed, kui need puuduvad, tuleksid uuendada. Asjaolule, et varemini tehtud tööd tuleb hooldada, parandada ja täiendada, on senini vähe tähelepanu juhitud, mistõttu palju väärtuslikke algatusi kodukaunistamise alalt on hävinud. Üldkasuliku töö hooletusse jätmisest tuleb tingimata hoiduda.

Koolitatud istutamismaterjali puudumisel võib soovitada istutamiseks metsikult kasvavaid puid. Juhul, kui istutamistööde teostajail pole võimalik hankida kõlblikku istutamismaterjali omalt maalalt, tuleb istutamismaterjali tasuta saamiseks pöör-

duda riigimetskondade poole. Vastavad korraldused selles asjas on metsaametkondadele tehtud Riigi Maade ja Metsade Valitsuse poolt.

Järgnevat aastate huvides tuleb propageerida puukoolide rajamist. Uute puukoolide rajamise asjus pööratagu nõuannete saamiseks kohalikkude aiandus-konsulentide ja metsateadlaste poole.

Peakomiteel on veel laos brošüüri „Hoonete värvivärvimine“ ja piiratud arvul teisi meie väljaandeid. Vajaduse korral palume teatada, palju Teie neid veel vajate oma ringkonnas levitamiseks. Kuna kohtadelt on tulnud teateid, et mõned maa- ja vallakomiteed pole kõike neile levitamiseks saadetud kirjandust laiali saatnud, siis palume lähemal ajal vastavad brošüürid kohapeal levitamiseks laiali saata.

Kuna kohati kodukaunistamise hoogtöö komiteed pole suutnud omi ülesandeid täiel määral täita, oleks soovitatav, et eelolevaks tööde hooajaks maa- ja vallakomiteed oma koosseisu täiendaks uute energiliste tegelastega. Kohalikkudesse komiteedesse oleks soovitatav kutsuda ka kõigi kohalike ajalehtede esindajad ajakirjandusliku promaganda eest hoolitsemiseks.

Kodukaunistamise Hoogtöö Peakomiteel on kavatsus edaspidi kodukaunistamise hoogtöö hoolikamaid komiteede tegelasi, juhte ja organisaatoreid premeerida või autasusaamiseks esitada. Sellepärast näeks peakomitee meeleldi, kui kõik tegelased kohtadel oma ülesandeid energiliselt ja edukalt täidaksid.

Kodukaunistamise Hoogtöö Peakomitee soovib Teile ja kõigile Teie ringkonna komiteede tegelastele rohket tööindu rahvuslikult tähtsa kodukaunistamise hoogtöö juhtimiseks ja jätkamiseks eeloleval sügishooajal.“

Palun kõiki kaitseliidu üksusi, naiskodukaitse jaoskondi, noorkotkaste ja kodutütarde rühmi kõigiti kaasa aidata ja kaasatöötada kodukaunistamise töödel.“

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Ü p p e a l a.

Maleva patrullvõistlused

24. oktoobril 1937. a. Pirital.

Kuna patrullvõistlused käesoleval aastal peetakse esimest korda pealikul, ei ole veel küllalt kõiki tarvilikke kogemusi nende läbiviimiseks kohtadel, muudan ära korralduse, mis avaldatud patrullvõistluste läbiviimise kohta „Harjulases“ Nr. 8, lhk. 12 s. a. ja teatan, et patrullvõistlused peetakse kõigile malevkondadele Pirital, 24. okt. s. a.

Kogumine raudteel sõitjatel ja vahekohtunikkudel 24. okt. s. a. kell 08.00 Maleva Staabis, autobussidel sõitjatel S.S. „Kalevi“ aeda hommikuste autobusside kohalejõudmisel. Nimetatud kogumiskohta-

dest sõidetakse võistluskohale veoautodel. Võistlejail olla määrustes ettenähtud varustises.

Osavõtt võistlustest. Võistlustest võtab osa iga malevkond kahe neljameheline patrulliga + 1 varumees igal patrullil.

Malevkonna pealikul kindlaks määrata, missugusest üksusest patrullid võistlevad tulevad.

Üksuste pealikul, missugustest patrullid määratud, määrata nimeliselt patrulli koosseis ja nimekirja saata Maleva Staapi malevkonna pealiku kaudu, hiljemalt 20. oktoobriks s. a.

Patrullide koosseisus võistlevad pealikud, need ohv. ja allohv., kes pealike kohtadel ei teeni, korralduste järgi, mis avaldatud „Harjulases“ Nr. 8, lhk. 12 s. a. ja ringk. 07. 10. 37. a. Nr. 185.

Igal malevkonna pealikul määrata patrull võistlustele 24. okt. s. a. üks pealikutest vahekohtunikuks, väljaarvatud Rävåla malevkond — Rävåla malevkonna pealikul määrata 12 kohtunikku erikorralduse järgi.

Kohtunikkude kohalesõitmine on korralduste kohaselt, mis tehtud võistlejatele.

Kõigile määratud kohtunikkudele korraldatakse ettevalmistuse õppused pühapäeval, 17. okt. s. a. Kogumine Maleva Staabis kell 10.00.

On soovitatav, et võistlusi 24. okt. s. a. tuleks jälgima malevkondade-, kompanide- ja üksikute rühmade pealikul ehk nende abid, et omada kogemusi võistlusi tuleval aastal ise kohapeal ettevalmistama ja korraldama.

Enne võistlusi määratud patrullidel end kodus ettevalmistada määruste järgi, mis „Harjulases“ Nr. 8 s. a. avaldatud.

Ettevalmistuse juures eriti harjutada Soome kompassiga ümberkäimist, orienteerumist ja liikumist kompassi ja kaardi järgi kinnisel maastikul, milleks juhtnöõre avaldatud käesoleva aasta „Kaitse Kodus!“ Nr. 7, lhk. 225.

Kui summad lubavad, tuleb igal üksusel omal muretseta Soome kompass Kaitseleidiu tarvetelaost, hinnaga Kr. 7.50, et oleks võimalik kohapeal harjutusi pidada.

Sõit võistlustele on tasuta. Üksuste pealikutel, hiljemalt 20. okt. Maleva Staapi teatada, kust jaamast, palju sõitjaid (võistlejad, kohtunikud ja võistlusi pealtvaatajad pealikul) ja kelle kätte sõidupilet saata.

Lõunasöök 100 inimesele valmistada NSK Ringkonna juhatusel korraldusel. Kõigil kaitselehtlastel võileibu ja leiba üheks päevaks kaasa võtta. —

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Maleva lahingväljaõppe võistlused

Valdekis, 14. novembril s. a.

Maleva jagudevahelised lahingväljaõppe võistlused peetakse Valdekis, 14. nov. s. a., algusega kell 10.00.

Võistlustest võtavad osa varem korraldatud võistlustel neljale esimesele kohale tulnud jaod ja nimelt:

1. Kohila kompani jagu,
2. Saku „ „
3. Anija „ „
4. Saue „ „

Kohila ja Saku kompanide jagudel ja kohtunikkudel, kes sõidavad kitsaropalisel raudteel, sõita kohale 14. nov. hommikuse rongiga, mis jõuab Liiva jaama kell 08.14. Maha tulla Liiva jaamast ja koguneda Raudalu maanteel kitsaropalisel raudtee ülesõidu kohal kell 08.30-ks, kust kohale sõidetakse veoautol.

Anija ja Saue kompanide jagudel, vahekohtunikkudel ja toidustajatel, kes sõidavad laiaropalisel raudteel, omnibussil või teiste sõiduvahenditega, ko-

guda Maleva Staabis 14. nov. s. a. kell 08.00, kust Valdeki sõidetakse veoautol.

Võistluste üldkorraldajaks ja peakohtunikuks on vanem instr. kapten A. Välja, temale abiks kõik maleva instruktorid, peale ltn. K. Kerjan'i, ja vajalikud abijõud Saku kompanist A. Välja korraldusel.

Võistlused läbiviia lahingpadrunite laskmisega üleriikl. võistluste määruste kohaselt.

Sõit raudteel tasuta. Sõidupiletid saadetakse üksuste pealike kätte, missugustest võistlejad jaod ettenähtud ja vahekohtunikkudele.

Lõunaks eine 75 inimesele NSK. Ringkonna juhatusel korraldusel kella 13.00—14.00-ni. Kõigil võistlejail ja vahekohtunikkudel kaasa võtta võileiba ja leiba üheks päevaks. —

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Karikavõistlused raskekuulip. meeskondadele

Valdekis, 14. novembril s. a.

Rapla rk. üksiku rühmale ja Keila Tehn. komp. rk. rühmale peetakse karikavõistlused Valdeki laskeplatsil IV sektoris, 14. nov. s. a., algusega kell 10.00.

Võistlustest võtavad osa kõik Rapla rk. üksiku rühma ja Keila Tehn. kompani rk. rühma tegevliikmed, väljaarvatud rk. kandidaadid, arstlik personal ja üle 55 a. vanad.

Rapla rk. üks. rühma meeskonnal kohale sõita 14. nov. hommikuse rongiga, mis jõuab Liiva jaama kell 08.14. Liiva jaamas maha tulla ja koguneda Raudalu maanteel kitsaropalisel raudtee ülesõidu kohal kella 08.30-ks, kust kohale sõidetakse veoautol.

Keila Tehn. komp. rk. rühma meeskonnal ja vahekohtunikkudel Staabi kompanist koguneda Maleva Staabis kella 08.00, kust Valdeki sõidetakse veoautol.

Peakohtunikuks leitn. K. Kerjan, tulejoone ja märkimise kohtunikud, nende abid ja kirjutaja, kokku 5 meest, määrata Staabi kompani pealikul. Määratud abijõududel olla Maleva Staabis leitn. K. Kerjan'i käsutuses 14. nov. s. a. kell 08.00.

Sõit raudteel tasuta. Sõidupiletid saadetakse Rapla rk. rühma ja Keila Tehn. rk. rühma pealikele.

Lõunasöök NSK. Ringkonna korraldusel kella 13.00—14.00-ni.

Kõigil võistlejatel ja vahekohtunikkudel kaasa võtta võileibu ja leiba üheks päevaks.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

15. oktoobrist kuni 15. novembrini s. a. teostatakse instruktorite poolt õppepiirkondades karikavõistlused, laskeradade ehitus- ja täiendustöödeks juhtn. andmine, laskeradade kasutamise ja julgeoleku määruste koostamine.

1. Karikavõistlused.

Iga õppepiirkonna instruktor korraldab 7. novembril s. a. ühes üksuses karikavõistluse. Sellel karikavõistlusel on ka teistest üksustest pealikul ja laskejuhatajad, selle eesmärgiga, et saada kogemusi neid kohtadel läbiviia. Samas peab selguma iga üks-

suse pealikule, mida oleks tarvis oma üksuse laske-
rajal juurde ehitada, et võistlusi üksuses läbi viia.

Peakohtunikuks on õppepiirkonna instruktor. Kaks kohtunikku määrab instruktor võistlustele naabri üksuste pealikutest.

Piirkondade instruktoritel olla võistluskohal 6. nov. s. a. eeltööde tegemiseks, et võistlused toimuk-
sivad takistamatult ja oleks eeskujulikult näitlikud.

2. Näitlik karikavõistlus.

Kõik õppeotstarbel teistest üksustest osavõtjatele pealikele ja laskejuhatajatele õppepiirkonna instruktori korraldusel, korraldatakse samal päeval näitlik karikavõistlus.

Padrunitega varustab selle üksuse pealik, kus karikavõistlus korraldatakse. Tagajärjed märkida eri-
protokoll. Protokoll ja kestade toomisel Maleva Staapi, saab üksusele uued padrunid välja antud.

Peale näitliku karikavõistluse üksuste pealikel, kus laskerajad seda võimaldavad, karikavõistlused läbi viia. Protokollid saata Maleva Staapi hiljemalt 15. detsembriks s. a.

Kus käesoleval aastal karikavõistlusi peetakse, ol-
ge eesmärgiks — osavõtt 100% tegevliik-
mete koosseisust.

3. Laskeradade ehitus- ja täiendustööd.

Igal üksuse pealikul tuleb koostada ehitustööde ajajaotuse kava, s. o., mis ajal, kelle poolt ja mida teha, et laskerada lõpulikult lähemal ajal saaks üles-
ehitada, arvestades sellega, et enne külma tulekut saaks need tööd ära teha, mida külm takistab.

Igal üksuse pealikul olgu selge, mida laskerajal teha tuleb. Kui on veel mõnel pealikul ehitustöödeks vaja juhtnöore, siis pöörata oma piirkonna instruktori poole.

4. Laskeradade kasutamine ja julgeoleku määruste koostamine.

Instruktoritel koostada laskeradade kasutamise ja julgeoleku määrused iga laskeraja kohta Kl. Peastaabi osk. nr. 10-M kohaselt ja need minule esitada 1. novembriks s. a.

I. VANEMA INSTRUKTORI ÕPPEPIIRKONNAS.

1. Patrullvõistlused.

R ä v a l a malevk. — 24. okt. s. a. Kogunemine hommikul kell 08.00 Maleva Staabi juurde, kust edasisõit võistluskohale veoautol. Võistlustest võtavad osa malevkonna pealiku poolt määratud kaks nelja-
mehelist patrulli. Osavõtjad peavad olema määruste kohaselt varustud relvade ja varustusega.

R ä v a l a mlvk. — malevk. pealiku poolt määratud kohtunikudele, kes patrullvõistlusele tulevad, kogunemine 24. okt. s. a. Maleva Staapi kella 07.00. Staabis antakse neile välja võistlusteks tarvisminev varustus. Võistluskohale sõitmine autodel. (tele-
fon 451-91).

2. Karikavõistlused.

S t a a b i k o m p. — 7. nov. s. a. Kogumine Nõm-
mel, Mustamäe laskerajal, kell 10.00.

Osa võtavad Staabi kompanist need kaitseliitlased — tegevliikmed, kes veel selleks ajaks ei ole karika-
võistlustest osavõtnud. Vahekohtunikuks plk. K. Kristal ja plk. A. Vederik Pääsküla-Tän. ü.

rühmast. Staabi kompani pealikul muretseda kohale laskemoon ja hoolitseda laskeraja kordaseadmise eest. (telef. Pioneer — Mustamäe laskerada).

R ä v a l a mlvk. — allüksuste pealikele ja laskejuhatajatele, kes karikavõistlust jälgima tulevad — karikavõistlus samal päeval, Mustamäe laskerajal. Kogunemine kell 10.00.

3. Jagudevahelised väljaõppevõistlused.

S a u e ja S a k u k o m p. — võistlusjagudele 14. nov. s. a. Valdeki laskerajal.

Võistlejad olgu samas koosseisus ja sama pealiku juhtimisel, kui olid Sael, 25. ja 26. sept. s. a. võistlemistel. Jagudevahelise väljaõppevõistluste kohta toodud pikemalt käesolevas „Harjulases“ teisel, mil-
lest kinni pidada. (telef. kaitseväe — Valdeki laskerada).

II. KEILA ÕPPEPIIRKOND.

1. Patrullvõistlused.

Keila-, Nissi- ja Kloostri malevk. — 24. okt. s. a. Tallinnas. Kogunemine hommikul kell 08.00 Maleva Staabi juure, kust edasisõit võistluskohale veoautodel. Võistlustest võtavad osa ees-
mainitud malevkondadest malevkplk. määramisel á kaks (nelja mehelist) patrulli, vastavalt „Harjulane“ nr. 8 s. a. ja malevkpl. ringk. nr. 185, 7. okt. s. a. (Telef. Tallinn 451-91).

2. Karikavõistlused.

Keila-, Nissi- ja Kloostri malevk. — 7. nov. s. a. Keila kompani laskerajal. Algus kell 10.00, lõpp kell 18.00. Osa võtavad üksusest päälükud ja laskejuhatajad (igast üksusest vähemalt üks laskejuhataja, üksuse plk. määramisel)

(Telef. Keila 18).

Keila kompanile — 7. nov. s. a. kompani laske-
rajal. Algus kell 10.00 — lõpp kell 18.00. Osa võta-
vad kõik kompani tegevliikmed. (Telef. Keila 18).

Keila kompani rk. rühmale — 14. nov. s. a. Valdekis. Kogunemine Maleva Staabis kell 08.00, kust Valdeki sõidetakse veoautol.

III. RAPLA ÕPPEPIIRKOND.

1. Patrullvõistlused.

Rapla-, Hageri-, Kohila- ja Juuru malevk. — 24. okt. s. a. Tallinnas. Kogunemine hommikul kell 08.00 Maleva Staabi juure, kust edasi-
sõit veoautodel. Võistlustest võtavad osa ees-
mainitud malevkondadest malevkplk. määramisel á kaks (nelja mehelist) patrulli. (Vastavalt „Harju-
lane“ nr. 8 s. a. ja mlvplk. ringk. nr. 185, 7. okt. s. a. Telefon Tallinn 451-91).

2. Karikavõistlused.

Rapla-, Hageri-, Kohila- ja Juuru ma-
levkondade allüksustele — 7. nov. s. a. Rapla kompa-
ni laskerajal, Valtus. Algus kell 10.00 — lõpp
kell 18.00. Osa võtavad üksuste päälükud ja laskeju-
hatajad (igast üksusest vähemalt üks laskejuhataja
üksuse plk. määramisel). (Telef. Rapla 52).

Rapla kompanile — 7. nov. s. a. kompani laske-
rajal. Algus kell 10.00 — lõpp kell 18.00. Osa
võtavad kõik kompani tegevliikmed.

(Telef. Rapla 52).

Rapla rk. ü. r. — 14. nov. s. a. Valdekis. Kogunemine Rapla r.-jaama kell 06.15 — kust väljasõit kell 06.20. Osavõtt kõigil tegevliikmeil sunduslik. (Telef. Rapla 52).

IV. KUUSALU ÖPPEPIIRKONNAS.

1. Patrullivõistlused.

Kuusalu ja Kose malevk. 24. okt. s. a. Tallinnas. Kogunemine hommikuste omnibusside Tallinna jõudmisel „Kalevi“ aeda, kust edasisõit võistluskohale veoautodel. Võistlustest võtavad osa Kuusalu ja Kose malevk. pealiku määramisel kaks neljaliikmelist patrulli kumbagist malevkonnast, Maleva plk. ringk. nr. 185 kohaselt.

2. Karikavõistlused.

Kose malevk. allüksuste pealikele ja laskejuhatajatele näitlik karikavõistlus 7. nov. s. a. Ravila komp. laskerajal. Kogunemine kell 10.00.

Ravila komp. — 7. nov. s. a. kompani laskerajal, algus kell 10.00. Osavõtavad kõik kompani tegevliikmed.

Kuusalu mlvk. — allüksuste pealikele ja laskejuhatajatele näitlik karikavõistlus 7. nov. s. a. Kiiu komp. laskerajal. Kogunemine kell 10.00.

Kiiu komp. — 7. nov. s. a. kompani laskerajal. Algus kell 10.00. Osavõtavad kõik kompani tegevliikmed.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Kehaline kasvatus.

HARJUTUSPÄEVAD ON TALLINNAS, TALLINNA MALEVA VÕIMLAS:

10. okt. — Võrkpalli harj., juhatab B. Täheväli.
17. „ — Raskejõustiku harj., juhatab A. Kukk.
24. „ — Võimlemine, juhatab K. Einling.
31. „ — Võrkpalli harj., juhatab B. Täheväli.
7. nov. — Raskejõustiku harj., juhatab A. Kukk.
14. „ — Võimlemine, juhatab K. Einling.
21. „ — Võrkpalli harj., juhatab B. Täheväli.
28. „ — Raskejõustiku harj., juhatab A. Kukk.
5. dets. — Võimlemine, juhatab K. Einling.

PÜHAPÄEVITI ON VÕIMLA KASUTADA:

- Kella 8—9 Noorte kotkastele,
„ 9—11 Kaitseliitlastele, ja
„ 11—12 Naiskodukaitse liikmetele ning kodutütardele.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

HARJUTUSPÄEVAD HARJUMAA SPORDIINSTR. A. KUKK'E JUHATUSSEL ON:

19. oktoober kell 20.00 Keava seltsimajas,
20. „ „ 20.00 Turba Rahvamajas,
21. „ „ 17.00 Kohilas — vabrikus saalis,

22. oktoober kell 20.00 Alavere koolimajas,
24. „ „ 8.00 Tallinnas K. L. võimlas,
25. „ „ 17.00 Saku koolimajas,
26. „ „ 20.00 Keava seltsimajas.
27. „ „ 17.00 Hagudi koolimajas,
28. „ „ 17.00 Kohila vabriku saalis,
29. „ „ 19.00 Nabala koolimajas,
31. „ „ 8.00 Tallinna K. L. võimlas.
1. november „ 17.00 Saku koolimajas,
2. „ „ 18.00 Keilas,
3. „ „ 19.00 Raplas,
4. „ „ 17.00 Laagri seltsimajas,
5. „ „ 20.00 Keava seltsimajas,
7. „ „ 8.00 Tallinna K. L. võimlas,
8. „ „ 17.00 Kohila vabriku saalis,
9. „ „ 19.00 Kernu koolimajas,
10. „ „ 17.00 Saku koolimajas,
11. „ „ 17.00 Arukülas,
12. „ „ 18.00 Kuusalus,
14. „ „ 8.00 Tallinnas K. L. võimlas,
15. „ „ 17.00 Laagri seltsimajas,
16. „ „ 20.00 Alavere koolimajas,
17. „ „ 18.00 Kehras,
18. „ „ 17.00 Kohila vabriku saalis.
19. „ „ 20.00 Turba Rahvamajas.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

Allüksustepealike korraldused.

HARJU MALEVA RÄVALA MALEVKONNA KÄSKKIRI Nr. 6.

12. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Möödunud Tsitre-Jõelehtme vaheline taktikaline õppus 17.—19. IX 1937. näitas, et malevkond suudab lahingolukorras tegutseda ja väljasaadetud üksused oma väljaõppe poolest seisavad kõrgel tasapinnal. Distsipliin üksuses oli hea ja omavaheline suhtumine väga hea. Kuigi moodustatud kompanii ei saanud oma võimeid täiel määral ära kasutada põhjusel, et

kompaniid ei rakendatud vajalikku tegevusse, vaid piirduti tema hoidmisega enamiku aja varus, selgus siiski, et malevkonna kompanii polnud halvem sõjaväest. Täna kõiki õppusest osavõtnud kaasvõitlejaid. Meeste püsivusest ja kohusetundest annab hea tunnistuse juba see, et vaatamata hõõrutud jalgadele, keegi rivist ei lahkunud. Eriti rõhutan siin kahte Nabala meest, kellel jalad niivõrd katki olid, et arst nõudis nende ärasõitu. Kuid mehed jäid siiski lõpuni oma üksuse juurde. See näitab kuivõrd ühte on kasvanud malevkonna pere ja see ongi kõige ilusam ja suurem atestatsioon. Erilist tänu väari-

vad kompanii velsker Kütt ja sanitar Soo, kes olid väsimatud abilised hädalistele. Veel kord kõigile suur aitäh ja soov, et iga meie väljaminek oleks sama üksmeelne!

§ 2.

Iru linnuse alaliseks valvuriks määrان Iru kompaniist Friedrich E i n b e r g'i.

A l u s: Iru komp. pealiku esitis 12. IX 37. Nr. 36.

§ 3.

Käskkirja Nr. 5 — 1. IX 37. § 6. kohaselt oli lahingväljaõppe võistlusele 24. IX 37. välja tulnud Saue komp. jagu, Pääsküla ü. r. jagu ja Saku komp. jagu. Võistlusel saivad võimalikest 75 punktist punkte Saku jagu 70, Saue — 69,25 ja Pääsküla — 60,5 pkt. Seega tuli esimesele kohale malevkonnas Saku komp. jagu, kes võitis esimest korda firma Tavast'i poolt väljapandud rändauhinna — karika.

§ 4.

Sõprusvõistlus Kopli malevkonnaga teostub 17. X 37., algusega kell 10.00, Koplis. Määratud meeskondadel koguneda kl. 9.00 malevkonna staapi.

Meeskonda määrان:

sõjaväepüss 303 — J. Reisspass — Staabi komp.
 H. Miilvee — Pääsküla ü. r.
 Edgar Talu — Vaida ü. r.
 A. Lustipuur — Staabi komp.
 H. Ratasepp — Nabala ü. r.
 H. Sepp — Mõigu ü. r.
 Väikekaliibr. — A. Teer — Staabi komp.
 G. Mikiver — Staabi komp.
 V. Allikvee — Staabi komp.
 P. Vaidla — Vaida ü. r.
 Avo Reamets — Saue komp.
 Püstol — V. Miilkop — Saku komp.
 A. Veinla — Vaida ü. r.
 K. Põldmäe — Rae ü. r.
 K. Mildeberg — Saku komp.
 A. Joller — Staabi komp.

Laskemoon igal ühel kaasa võtta endal, hiljem tasub malevkond laskemoona kulud.

Vahekohtunikud plk. Egon Eylandt ja kapt. K. Lind.

§ 5.

Maleva pealiku ringkirja 7. X 37. Nr. 185 kohaselt korraldatakse patrullvõistlus 24. X 37. Üksustel, kes soovivad võistlusest osa võtta, teatada sellest minule hiljemalt 20. X 37., kas telefoni või kirja teel. Ülesantud patrullidest määrان kaks patrulli võistlema maleva meeskondade hulgas, kuna teised võistlevad kaasa malevkonna üksuste vahelises patrullvõistluses, J. Pärtsel'i poolt annetatud rändauhinna — karika peale. Üksused, kes ei võistle, peaksid välja saatma vähemalt ühe pealiku pealtvaatajaks, et siis saadud kogemusi ära kasutada järgmisel aastal.

§ 6.

Avaldan malevkonna väärtasjade loterii võitude nimekirja:

Seeria nr.	Pileti nr.nr.	Võidu nr.nr.	Asja nimetus.
1.	1	40	Värviline kauss.
(punane)	2	11	Suhkrutoos.
	6	13	"
	10	42	Värviline kauss.

Seeria nr.	Pileti nr.nr.	Võidu nr.nr.	Asja nimetus.
	24	1	Võitja valikul.
	28	28	Taskurätik siidist.
	42	22	" "
	60	27	" "
2.	23	21	" "
(kollane)	27	17	" "
	44	7	Kristall vaas.
	52	46	Tuhatoos.
	86	35	Heeringataldrek.
	88	49	Värviline kauss.
	89	18	Taskurätik siidist.
	94	45	Klaaskauss.
4.	14	9	Kristall vaas.
(roosa)	21	37	Heeringataldrek.
	23	36	"
	34	23	Taskurätik.
	41	10	Kristall vaas.
	47	39	Värviline kauss.
	46	33	Heeringataldrek.
	55	25	Taskurätik.
	63	32	Suhkrutoos.
	65	38	Heeringataldrek.
	69	20	Taskurätik.
	72	30	Juustualus.
	79	12	Suhkrutoos.
	91	3	Höbelusikad.
	93	50	Värviline kauss.
5.	11	34	Heeringataldrek.
(valge)	38	4	Supikulp.
	39	16	Juustualus.
	49	48	Värviline kauss.
	61	5	Magusalusikas.
	70	31	Tuhatoos.
	78	26	Taskurätik.
	84	8	Kristall vaas.
	86	24	Taskurätik.
	87	43	Heeringataldrek.
	98	14	Suhkrutoos värvil.
10.	11	47	Kauss värviline.
(sinine)	13	6	Suve kingad k.
	22	19	Taskurätik.
	30	44	Heeringataldrek.
	36	29	Klaaskauss.
	37	2	Riie.
	70	15	Joogiklaas, värv.
	93	41	Värviline kauss.

Asju antakse välja Sõjaväe Majandusühisusest igal tööpäeval kella 9—17-ni.

E. Heinaru, ltn.

LAISE KOMP. KAITSELIITLASTELE.

I.

Kompani karikavõistlused peetakse 7. novembril s. a. ja 14. novembril s. a. komp. laskerajal, millest kõigil kaitseliitlastel osavõtmine on sunduslik. Võistluste algus on mõlemal päeval kell 10.00.

II.

Järjekordne laskeharjutus on 24. oktoobril s. a. kell 10.00.

V. Viik,

Kompani pealik.

KOSE MALEVKONNA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 4.

18. septembril 1937. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks Kosel 4. juulil s. a. malev-
konna kergejõustiku võistluste tagajärjed:

Kaitseliitlastele:

- 1) Viievõistlus —
  1. Sein, Th. — Ravila komp. 21 p.
  2. Metsaveski, K. — Kuivajõe ü. r. 19 p.
  3. Vabi, V. — Alavere komp. 16 p.
- 2) 3000 m jooks —
  1. Sõber, H. — Alavere komp. 10,31
  2. Angerjas, H. — Peningi komp. 11,50
- 3) Kõrgushüpe —
  1. Metsaveski, K. — Kuivajõe ü. r. 1,55
  2. Karu, H. — Aruküla komp. 1,50
  3. Pikkel, R. — Triigi komp. 1,45
- 4) Kuulitõuge —
  1. Sein, Th. — Ravila komp. 10,48
  2. Metsaveski, K. — Kuivajõe ü. r. 9,85
  3. Ornefeldt, Joh. — Triigi komp. 9,81
- 5) Odaheide —
  1. Vabi, V. — Alavere komp. 50,55
  2. Pikkel, R. — Triigi komp. 47,30
  3. Sein, Th. — Ravila komp. 42,55
- 6) 1500 m jooks —
  1. Marvits, H. — Triigi komp. 5,02
  2. Reemi, H. — Triigi komp. 5,10
  3. Metsaveski, K. — Kuivajõe ü. r. 5,42
- 7) 400 m jooks —
  1. Marvits, H. — Triigi komp. 1,004
  2. Vabi, V. — Alavere komp. 1,092
  3. Volmerson, A. — Triigi komp. 1,102
- 8) 100 m jooks —
  1. Sein, Th. — Ravila komp. 12,3
  2. Vabi, V. — Alavere komp. 12,5
- 9) Kaugushüpe —
  1. Vabi, V. — Alavere komp. 5,66
  2. Sein, Th. — Ravila komp. 5,58
  3. Rebane, H. — Aruküla komp. 5,20
- 10) Kõievedu — 1. Aruküla komp.

Naiskodukaitsele:

- 1) 100 m jooks —
  1. Erilane, E. — Triigi jsk. 14,00
  2. Kuusvald, S. — Triigi jsk. 15,90
- 2) Kaugushüpe —
  1. Erilane, E. — Triigi jsk. 4,07
  2. Kuusvald, S. — Triigi jsk. 3,79
  3. Soone, B. — Triigi jsk. 2,97

Noorkotkastele:

- 1) Kuulitõuge —
  1. Niinemets, Endel — Triigi r. 9,92
  2. Suurkask, Elmar — Harmi r. 9,77
  3. Eesmaa, Ilmar — Alavere r. 9,75
- 2) 60 m jooks —
  1. Eesmaa, Ilmar — Alavere r. 7,7
  2. Aloe, Peeter — Kose r. 8,1
  3. Kolbre, Viktor — Aruküla r. 8,20
- 3) Kaugushüpe —

1. Eesmaa, Ilmar — Alavere r. 5,02
  2. Aloe, Peeter — Kose r. 4,95
  3. Peil, Elmar — Aruküla r. 4,69
- 4) Kartuli jooks —
1. Triigi noorkotk. 3,02
  2. Aruküla noorkotk. 2,59

Punkte omasid: 1. Triigi komp. 50.
2. Ravila komp. 37
3. Alavere komp. 31

§ 2.

25. juulil s. a. korraldatud malevkonna meister-
võistlustel tulid kohtadele:

Malevkonna meisterkütiks — R. Linkholm —
Kuivajõe üks. rühmast tagajärjega 277 silma.

Malevkonna meisterlaskuriks — R. Kaarik —
Aruküla komp. tagajärjega 74 silma.

Malevkonna väikekaliibripüssi meistriks — Enn
Aaspere — Kuivajõe üks. rühmast tagajärjega 124
silma.

Malevkonna kütide klassi meistegrupiks — J.
Aljasmets, R. Linkholm, Ruuto — Kuivajõe üks.
rühmast tagajärjega 706 silma.

Malevkonna laskurite klassi meistergrupiks —
R. Kaarik, R. Eelsalu, J. Väimer — Aruküla kompa-
nist tagajärjega 136 silma.

Malevkonna väikekaliibripüssi klassi meistergru-
piks — Enn Aaspere, J. Aljasmets, J. Mölder — Kui-
vajõe üks. rühmast tagajärjega 357 silma.

§ 3.

18. juulil s. a. Paunküla „Rõõsa“ mägedes ära-
peetud malevkonna peo üldkorraldaja pealik V. Lui-
kile ja malevkonna juhatuse liikme O. Kruusementile
avalдан tänu esimesele, peol hästi korraldatud kor-
rapidamise eest ja teisele piletimüügi ja vedude kor-
raldamise eest. Niisama kõigile teiste pidu korral-
dajatele eesotsas malevkonna majanduspealiku hra
L. Jõgistega.

J. Kaljula, ltn.,
Malevkonna pealik.

STAABI KOMPANILE.

1) Tänan kompani perest neid kõiki, kes 3. okt.
s. a. kolme maleva võistlusel kohtunikena teotsesid.
Edaspidi alati nii üksmeelselt ja rohkearvuliselt iga
töö ja tegevuse juurde — siis on meie ettevõttele
alati edu.

2) Täiendavad karikavõistlused korraldan 7. no-
vembril s. a. kell 10.00 Mustamäel. Osa võtta kõigil,
kel seni see laskmata.

3) Palun minule teatada 25. nov. s. a.:

I. Kes soovivad astuda kompani juurde asutatava
Laskeklubi liikmeks.

II. Kes tahaks osa võtta kompani juhatuse poolt
korraldatavast ühis vormiriiete tellimisest.

III. Kes sooviks astuda kompani juurde asutata-
vasse raskekuulipilduja rühma.

A. Elbrecht,
Kompani pealik.

N a i s k o d u k a i t s e a l a.

HARJU MALEVAPeALIKU KÄSKKIRI Nr. 48.

Tallinnas, 13. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Vabastan elukoha muutmise tõttu Naiskodukaitse Jõeletme jaoskonna esinaine kohalt Elisabeth Reie, arvates 25. sept. s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 25.

§ 2.

Pr. Elisabeth Reie, jaoskonna esinaine kohalt lahkumise puhul, avaldan tehtud tubli töö eest teenistuse nimel tänu.

§ 3.

Määrän Naiskodukaitse Jõeletme jaoskonna esinaine kohustetäitjaks Selma Mitti, arvates 25. sept. s. a.

§ 4.

Viin üle Elisabeth Reie Naiskodukaitse Jõeletme jaoskonnast — Rae jaoskonda, elukoha muutmise tõttu, arvates 25. sept. s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 25.

§ 5.

Naisk. Pääsküla-Tänasilma jaoskonna liige Nelly Reintam on abiellunud ja uueks perekonnanimeks omanud „Adams“, milline muudatus teha kõikides nimekirjades.

Õiendus: ljh. Nr. 9.

§ 6.

Naisk. Russalu jaoskonna liige Hilda Puurberg on abiellunud ja uueks perekonnanimeks omanud „Sassi“, milline muudatus teha kõikides nimekirjades.

Õiendus: ljh. Nr. 10.

§ 7.

Alljärgnevad Naiskodukaitse liikmed on oma nime ja perekonnanime muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

- 1) Selma Grostein — „Suurekivi“ — Mõigu jaosk.
- 2) Martha Koch — „Koha“ — Järvakandi teh. jsk.
- 3) Linda Lossmann — „Härm“ — Järvakandi Teh. jaoskond.

§ 8.

Naiskodukaitse Harju Ringkonnast lugeda lahkuks alljärgnevad naiskodukaitse liikmed:

Kiiu jaoskonnast: Erna Tohver — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. okt. s. a.

Mõigu jaoskonnast: Alvine Schönberg, Marta Värat ja Helmy Aloe — kõik elukoha muutmise tõttu, arvates 1. juulist 1937. a.; Leida Keldrimägi — elukoha muutmise tõttu, arvates 22. aug. s. a.; Hilja Viikmann ja Leida Riiner — mõlemad omal soovil, arvates 1. juulist s. a.

Loksa jaoskonnast: Selma Miiursepp ja Anna Kihvas — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arvates 20. juulist s. a.

Maleva-Staabi jaoskonnast: Erika Eonurm — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. aug. s. a. ja Johanna Mägar — omal soovil, arvates 1. septembrist s. a.

§ 9.

Naiskodukaitse Harju Ringkonda lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Rapla jaoskonda: Hilda Pliiman — arvates 25. sept. s. a.

Anija jaoskonda: Aino Jalakas — arvates 25. sept. s. a.

Triigi jaoskonda: Drosida Kuusvald — arvates 25. sept. s. a.

Alavere jaoskonda: Meri Kamal ja Maria Puks — mõlemad arvates 25. sept. s. a.

Saue jaoskonda: Anna Juhans — arvates 25. sept. s. a.

Nehatu jaoskonda: Aino Luu ja Vilma Sormunen — mõlemad arvates 25. sept. s. a.

Kiiu jaoskonda: Magda Kalda — arvates 25. sept. s. a.

Juuru jaoskonda: Elviine Koch, Liina Marandi, Leida Vunder ja Melita Ainla — kõik arvates 25. sept. s. a.

Nabala jaoskonda: Hildegard Saar — arvates 25. sept. s. a.

Peningi jaoskonda: Melanie Valdmann ja Pauline Tüürmann — mõlemad arvates 25. septembrist s. a.

Kuivajõe jaoskonda: Helene Arandi ja Veera Seksu — mõlemad arvates 25. sept. s. a.

Maleva-Staabi jaoskonda: Elvi Rebane — arvates 6. okt. s. a.

Hageri jaoskonda: Linda Saarna ja Ella Luhasoo — mõlemad arvates 1. okt. s. a.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

KAITSELIIDU HARJU MALEVA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 50.

Tallinnas, 13. oktoobril 1937. a.

§ 1.

1. aug. s. a. vabanes ametkohalt elukoha muutmise tõttu esimene ja kauaaegne Kehtna jaoskonna esinaine pr. M. Arak.

Avaldan pr. M. Arak'ile tänu Kehtna jsk. organiseerimise, juhtimise ja õpetamise eest 10 a. kestel.

§ 2.

1. aug. s. a. vabanes ametkohalt omal palvel Kuimetsa jsk. esinaine pr. S. Ilo. Avaldan pr. S. Ilo'le tänu tehtud töö ja nähtud vaeva eest Kuimetsa jaoskonna juhtimisel ja õpetamisel.

K. Saar, major,
Harju Maleva pealik.

**Kas on kõigil maleva asjade loterii
pilet?**

Väljaloomine kindlasti 5. detsembril s. a.

HARJU RINGKONNA LAULJAD.

Kuna L. L. Naisseksiooni üldkontsert, mis pidi olema novembrikuus on nüüd oma juhatuse otsusel aasta peale edasi lükatud, siis N. K. K. Harju ringkonna 10. aastapäeva 27. nov. s. a. aktuse laulud on järgmised:

1. Mu sünnimaa — T. Vettik.
2. Veel kaitse kange Kalev — M. Härma.
3. Munamäel — K. A. Herman.
4. Troost — K. Türrpu.

Kolm viimast laulu on I. lauluvihus Naiskodu-

kaitse kooridele. K. A. Hermani „Munamäel“ on vihus üks salm; ettekandele tulevad veel järgmised salmid sellest laulust:

2. Kulla lainel valendavad väljad,
Järved hõbe ehaga, kaugel kõrged
kuusemetsad haljad käo kombel
kohavad. Siin on ilus elada.
3. Siin on enne suurem sugu elan'd,
rõõmsam rahvas häälitsevad, siin on
võidulaulu viisid kõland, kanged
mehed keelitsend. Siin on ilus elada.

M. Kuusk, koorijuht.

K o d u t ü t a r d e a l a .**KODUTÜTARDE HARJU RINGKONNAVANEMA****TEATIS Nr. 12.**

Tallinnas, 12. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Kodutütarde Harju Ringkonna rühmavanemate õppepäev toimub Tallinnas, 17. oktoobril s. a. Tallinna Maleva suures õppesaalis, Kaarli t. 10, järgneva päevakavaga:

Kell	10.00	Õppepäeva avamine.
„	10.30—11.30	„Noorte tööalal“ — Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonna Noorte juhataja kol. J. Vellerind.
„	11.30—12.00	Informatsioon suvisest tegevusest. — Ringkonnavanema abi pr. A. Läte.
„	12.00—12.30	Kodutütarde esinemisest: a) vormis — Ringkonna sekretär prl. A. Leht, b) pidudel — Ringkonnavanem pr. M. Arak.
„	13.00—13.30	Läbirääkimisi.
„	13.30—14.00	Vaheaeg.
„	14.00—15.00	Rühma tegevusest — instr. prl. E. Rebane.
„	15.00—15.30	Läbirääkimisi.
„	15.30—16.00	Õppepäeva lõpetamine.

§ 2.**Kinnitan kohtadele:**

Kädva rühmas: rühmavanemaks Olga Helm, arvates 4. okt. s. a.

Prangli rühmas: rühmavanemaks Lilly Raud, arvates 1. sept. s. a.

Vabastan kohtadelt:

Kallavere rühmas: rühmavanema kohalt M. Albri, arvates 1. sept. k. a.

Kädva rühmas: rühmavanema kohalt Armanda Tutt'i, arvates 4. oktoobrist k. a.

Kernu rühmas: rühmavanema kohalt Olvi Krooni, arvates 22. septembrist k. a.

Pääsküla rühmas: rühmavanema kohalt Ida Hakkeri, arvates 26. septembrist k. a.

§ 3.

Teen teatavaks instruktori oktoobrikuu töökava:

1.	oktoobril	—	Staabis.
2.	„	—	„
3.	„	—	„
4.	„	—	Pranglis.
5.	„	—	„
6.	„	—	„
7.	„	—	Loksal.
8.	„	—	Viinistus.
9.	„	—	Kolga-Uris.
10.	„	—	Kõnnus.
11.	„	—	„
12.	„	—	Staabis.
13.	„	—	Arukülas.
14.	„	—	Alaveres.
15.	„	—	Pikaveres.
16.	„	—	„
17.	„	—	Õppepäev.
18.	„	—	Puhkepäev.
19.	„	—	Staabis.
20.	„	—	Pääskülas.
21.	„	—	Tartus.
22.	„	—	Puhkepäev.
23.	„	—	Kloostri.
24.	„	—	„
25.	„	—	Audeväljal.
26.	„	—	Staabis.
27.	„	—	Jägalas.
28.	„	—	Neemel.
29.	„	—	Maardus.
30.	„	—	Nehatus.
31.	„	—	Usupuhastuse püha.

Palun korraldada rühmavanemaid nii, et nimetatud päeval saaks korraldada kodutütardele koondust. Selleks päevaks palun kaasa tuua rühma asjaajamise raamatud, vihud jne.

Instruktori korteri ja edasiliikumise eest hoolitseda rühmal. Sõidukulud kannab keskjuhatuse, kuna muud kulud jäävad rühma kanda.

§ 4.

Ringkonnavanema kõnetunnid on igal teisipäeval ja neljapäeval kella 10.30—11.30 Maleva staabis. Instruktori tööpäevad on Maleva staabis igal teisipäeval kella 9.00—15.00.

M. Arak,
Ringkonnavanem.

Noorte Kotkaste ala.

NOORTE KOTKASTE HARJU MALEVAVANEMA KÄSKKIRI Nr. 79.

Tallinnas, 12. okt. 1937. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks väljavõtte peavanema ksk. Nr. 101 — 28. aug. s. a.:

„§ 2. Häämeelega võin tunnistada juhtide IV harjutuslaagri täielist õnnestumist erilisel sõbraliku ühisvaimu kui ka sisulise töö poolest. Tänu selle eest laagri juhtkonnale ja kõigile neile, kes kaasa aitasid mitmesugustel aladel suurima häätahtlikkusega. Laagri kursusest osavõtjaid tänan erilise tööinnu ja tähelepaneliku suhtumise eest laagri töödessa ja korda.

Kõik omandatud teadmised ja oskused saavad täieliku väärtuse alles nende rakendamisega noorte töö juhtimisel. Selleks loodan, et iga üks püüab täiendada neid algteadmisi ja kohtadel anda edasi parimat nooremate juhtide väljaõppe teostamisel. Eri- liselt märgiksin salgajuhtide koolide organiseerimist ja juhtimist. Loodan, et teie kaudu areneb arusaamine laagrielu kasvatavast mõjust laialdasemais ringkondades ning varsti võime laagritesse tõmmata kaasa kogu meie noorsoo.

§ 6. IV harjutuslaagrist võtsid osa:

13 päeva: Harju malevast: nmag. Voldemar Kulasalu.

12 päeva: Harju malevast: nk. Ants Raudsoo, Johannes Kalmus, Enno Kusma ja Harald Andrea.

Alus: Harjutuslaagri koosseisu nimestik.

§ 7. Kinnitan noorkotka astmes, arvates 19. juulist 37. järgmised noortejuhid, ühtlasi luges neil sooritatuks samast ajast pioneeri, koka, signalisti ja esmaabi erikatsed:

Harju Malevast: Harald Andrea, Johannes Kalmus ja Enno Kusma.

Alus: Harjutuslaagri vanema ksk. Nr. 11.

§ 9. Kinnitan alljärgnevat noortejuhtidel harjutuslaagris sooritatud järgmised erikatsed, arvates 19. 07. 37.

Harju Malevast: Nk. Harald Andrea: ajaloolane, kodumaatundja, muusikamees, puusepp, köitja ja ratsanik.

Nk. Johannes Kalmus: ajaloolane, kodumaatundja ja muusikamees.

Nk. Enno Kusma: pühakirjatundja ja kodumaatundja.

Alus: Harjutuslaagrivanema ksk. Nr. 11.“

§ 2.

Kohtadelt vabastamisi:

Kaiu rühmas: vanakotkas Eduard Kalmin, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. sept. s. a.

Mardu rühmas: vanakotkas Elmar Oja, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. okt. s. a.

Paunküla rühmas: vanakotkas Jakob Aljas, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. okt. s. a.

Kallavere rühmas: vanakotkas Kustav Albi, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. sept. s. a.

Kiiu rühmas: vanakotkas Anton Tohver, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. okt. s. a.

Klooga rühmas: vanakotkas Arnold Kurve, elukoha muutuse tõttu, arvates 1. okt. s. a.; kotkas Oskar Meriniit, surma tõttu, arvates 15. aug. s. a.

§ 3.

Kohtadele kinnitamisi:

Mardu rühmas: vanakotkas Jakob Aljas, arvates 1. okt. s. a.

§ 4.

Ülendan kotkapojad noorkotkasteks:

Nabala rühmas: kp. Rudolf Sinisaar, arvates 30. aug. s. a.

§ 5.

Ülendan pesapojad haukapoegadeks:

Kõnnu rühmas: Elmar Krause, Vendelin Adamson, Evald Sammal, Paul Steinfeld, Robert Meelind, Kalju Palmiste, Feliks Saarsalo, Ilmar Silberg, Elred Epner, Bruno Samberg ja Ilmar Rohtmaa, kõik arvates 1. juunist s. a.

§ 6.

Kinnitan järgmised erikatsed:

Masinisti erikatse:

Nabala rühmast: Peeter Kaasik, arvates 23. sept. s. a.

Nokitseja erikatse:

„Laagri-Mängu“ rühmast: Vello Õunapuu, arvates 23. sept. s. a.

Signalisti erikatse:

„Laagri-Mängu“ rühmast: Rudolf Sinisaar, arvates 23. sept. s. a.

Päästja erikatse:

„Laagri-Mängu“ rühmast: Vello Õunapuu, arv. 23. sept. s. a.

Nabala rühmast: Peeter Kaasik, arvates 23. sept. s. a.

Ujuja erikatse:

„Laagri-Mängu“ rühmast: Vello Õunapuu ja Voldemar Leigmann, mõlemad arvates 23. 09. s. a.

Kaesalu rühmast: Harald Kuulberg ja Endel Ader, mõlemad arvates 23. sept. s. a.

O. Suursööt,
Malevavanem.

Malevapealiku korraldused.

Rühma lippude kavandid, üksustest, missugustel lipud valminud ja üleantud, tulevad saata hoiule Maleva staapi hiljemalt 5. novembriks k. a., juurdelisada kavandi sisukirjeldus.

„Alati valmis“ võistluse läbiviimise tähtajaks on k. a. ajavahemik 10. okt. kuni 10. nov., mida palun silmaspidada.

M. Kulasalu, major,
malevapealik.

Algava tegevusaasta puhul.

Noortemagister **Kaarel Liping.**

Noorte Kotkaste organisatsioonil on juba seljaga lühike minevik. On tegutsetud suure eesmärgi taotlemisel rida aastaid. Nüüd hakkab huvitama paljusid — esmajoones meid endid, vanemaid juhte, kes oleme püüdnud kogu aja suunata ja juhtida tegevust määratud kava piirides —, kuivõrd töö on andnud tagajärgi. Kas on õigustatud küllaltki suured, jõulised, ajalised ja rahalised kulutused selle töö korraldamiseks? Kui suure protsendiga on taustav juhtide töövaev ja ajakulu?

Seesugused küsimused pole praegu enam varajased. Mitte sellest seisukohast, et peaksime praegu juba noorkotkaliku kasvatuslega küpsi mehi nägema ja otsustada võima ka selle järgi vastuse. Natuke vara selleks. Aga et mitte mõne aasta pärast seista üllatuse ees, kui need küsimused juba paratamatult kerkivad niisugusel kujul ja nõuavad vastust, selleks peame vahepeal samade lõppküsimuste perspektiivist oma töö arengut kontrollima ja hindama. On aeg teha veel korrekture töökorralduses, kui meie praeguse kava järgi töötamine ei taha soovitud tagajärgedeni küündida. Suhtume aegsasti õiglase arvustusega oma töösse.

Veel teravamad arvustajad ja vaatlejad kui meie ise seisavad meie kõrval kõike ironiseerivate kodanikena, kes peavad kasvatuslike küsimusi oma väikesiks päevamuredeks. Just need, kellele sisuline töö ei seisa südame lähedal, kes vaid ühekordse pilgu ülelibistamisega mõnest katkendist ehmuvad üsna loomulikest varjudest, mis kõikjal tekivad, kus tegutsetakse, pöörates siis näo sellise ahastava miimikaga lastevanemate poole, et nüüd lasete oma lapsed hukka minna. Ometi on igapäevane tõde — kus rohkem valgust, seal tekivad tugevamad varjud. Kui veel olekski tegemist alati varjudega, vahest püütakse teha etteheiteid asja puuduliku vaatlemisega. „Kalle-Kusta“ laulust oli kibedaid pahandusi kuskil maanurgas — poisid vilistavad ühe sõna asemel, seal peab olema midagi väga rumalat. Ja ometi nii ilmsüütu laul, mis poistele kerge viisi ja lõbusa vilevahepalaga üsna meeldiv. Analoogiline sõnavõtt üksikute momentide kõverpeegli ette seadmise on „Tänapäevas“ nr. 9 „Kodaniku väikestes päevamuredes“.

See on üks näide küllaltki sageli esinevast eba-teadlikust olukorrast tingitud suhtumisest meie töösse. Teadagi, et seesugused arvustavad märkused saavad olla vaid vildakad. Niisuguseid „ahastusi“ ei saa võtta aluseks vigade otsimisel, sest neil enestel pole alust. — Vabandatagu mind üldse peatumast niisuguse kõrvalküsimuse juures käesolevas artiklis.

Millises osas siis tekivad meil puudujäägid eesmärgini jõudmisel?

Eesmärk on kasvatada riiklikult mõtlemaid tublised kodanikke. Selleks on noorte kotkaste põhimõtted ja tegevuskava kuni 14—15 aastani väga head, siis aga näeme — poisid suurel hulgal lahkuvad organisatsioonist. Ja ometi täiskasvanud ja kujunenud iseloomuga kodanikuni on 5—6 kõige määravamat aastat ees. Meil ei jää üldse võimalusi noorkotkaid näha nende kasvatuslike põhimõtete järgi kujunenud kodanikena, välja arvatud üksikud. See lünk tuleb täita, muidu teeme tõesti tööd ainult las-

te mängutoas, tööd, mis variseb, enne kui ta suudab kivineda.

Eespool kerkinud küsimused nõuavad mõne aasta pärast kindlakujulist vastust. Kui tahame seda uskilt lugeda, siis peame pühendama erilist tähelepanu oma tegevuse jätkamises vanemaile poistele, nende huvidele vastava töökava loomisega ja rakendamisega, et võiksime pidevalt noori mõjutada nende iseloomu kujundamisel kuni täiseani. Siis võime saada selge vastuse, kui palju väärtusi kannab noorkotklus kasvatuslikul alal.

Teine erilist tähelepanu nõudev ala on juhtida väljaõppe teostamist. Talvine raskuspunkt langeb sel alal salgapealike (kotkaste) koolide korraldamisele. Peame kõik juhid teadlikule tööle ette valmistama. Laialdasem organiseerimine on muidu täiesti ebakindel ja organisatsiooni seesmisest arengust kasvatuslikult võime vaevalt juttu teha.

Kolmandaks — algava tegevusaasta töökavade koostamisel peame need kaks põhilisemat küsimust seadma tulipunkti.

Töökavadele peame juba praegu juurde asuma, kus neid senini veel pole, sest töö on kohati alanud ja poisid koonduvad neil päevil viimseiski kohtades uuesti rühma- ja salgategevuse ümber.

Keskjuhtivate asutiste — Peastaabi ja malevate staapide — tegevuskava peab aluseks võtma algüksusi — rühmi ja salku. Neisse on koondunud poisid, kelle jaoks on organisatsioon ja kelle kasvatamiseks on korraldatud kogu töö. Staapide ülesandeks jääb töö suunamine kasvatusliku eesmärgi saavutamiseks, materjali üldkujuline jaotamine kindla kava alusel, ette nähes tulevaid aastaid, et töös kujuneks pidev jätk ja areng. Mõtlematu oleks haarata juhuslikke abinõusid ja tööalasiid teatava tegevusaasta täiteks, ilma et silmas oleks peetud järkjärgulist arengut tegevuse laiendamise ja süvendamise eesmärgil. Rühmas ja salgas moodustab kõik see materjal peenedatud ja jaotatud kujul üksikute koonduste, õppekäikude, matkade, suurmängude, võistluste jne. kavades poistele otsekohese tegevuse.

On juhte, kes tegevusaladest püüavad korrigeerida haarata kõik sütitavad ja vaimustavad osad ja ainult nende varal kaasa tõmmata arvuka pere noori. Esialgseks organiseerimiseks näib see olevat haarav ja tagajärjekas — arv tõuseb, vaimustus suur. Kuid kipub väga kujunema tuletetemiseks, kus süüdatakse sületäis põhku ja siis tahetakse laduda sinna jämedaid puuhälge. Vaevalt need süttivad — kui tahad saada uuesti korralikku tuld, aja laiaili kõgu tulepesa.

Ja pole kuigi meeldiv pilbastada pärast poolpõlenud ja mustunud halge. Need tuleb aegsasti pilbastada ja tulepesa korraldada üsna hoolega, et tuli haaraks juba algul püsivamat sööta, siis ta nõuab iseenesest korrast tüsedamaid halge — tõsisemat tegevust ja tööd, raskemaid ülesandeid.

Nüüd, vanemad juhid, meil on suurim kohustus pühendada erilist tähelepanu neile kahele rõhutatud üritusele eeloleva aasta tegevuskavas — vanemate poiste or-

ganiseerimisele ja salgapealikute koolide korraldamisele — eriti seepärast, et noorkotkaste liikumine on leidnud täit riiklikku tunnustust ja kaasabi, sellele on pandud avalikult parimad lootused noorte kasvatamises. Usaldatud lootuste täitmisele kaasaaitamine jääb iga vanema juhi tõsiseks kohustuseks.

Ei ole mõeldav, et need põhilist alust ja organisatsiooni laienemist määravad tegevusalad saaksid areneda isenesest noorte tegevuse läbi. Siin kohustugu igaüks kaasa aitama otsekohese jõuga nende ürituste läbiviimiseks. Esmajoones kõik need, kes üleriigilistes harjutuslaagrites on algteadmisi ja kogemusi täiendanud, siis kõik teised tegeliku tööga seotud vanemad juhid. On vaja korraldada, sütitada, tuleleeki puhuda mitte sõnus, vaid tegudes! jäägu tegeliku töö õhutuseks, läite- ja hootuleks mitmesugused vastastikused rühmade külastused, matkad, võistlused, lõbusad koosviibimised.

Rühmade kotkad ja vanakotkad, samuti haukad ja n.-haukad, — teadke, et noored ise suudavad näha ja haarata vaid katkendlikke osi tööst. Teie abistav ülesanne seisab nende töökavade koostamise näpunäidete ja juhtnööride andmises. Ärge aga ainult ettekirjutusi tehke — ikka vaid ühisel lahendusel teie mõtlete, aga nemad ise on leidnud ja algatanud. Kavatses järgmise suve suurüritusedki ette — laagrid, matkad; talvel lahendage selleks telgi muretsemine ja rahakogumise moodus laagri jaoks. Suurüritustega võtab tegevus ilmekuse ja saab ligema eesmärgi, mis kisub poisse palju hoogsamale tööle.

HARJU NOORKOTKASTE RAPLA MALEV-KONNAVANEMA KÄSKKIRI Nr. 48.

Raikülas, 2. oktoobril 1937. a.

§ 1.

Kinnitan erikatsed Rapla rühmas:
korjaja — Mihkel Ranna, arvates 10. V. 37.;
loodusteadlase — Ilmar Kaer, arvates 22. V. 37.;
Hans Paas, arvates 22. V. 37.; Mihkel Ranna, arvates 11. V. 37.;
esmaabiandja — Ilmar Kaer, arvates 10. V. 37.;
Hans Paas, arvates 22. V. 37.

Alus: Rapla r. vanakotka ettepanekud ja vastavad tõendused, ljh. nr. 27.

§ 2.

Kinnitan pesakotka järgus Valtu rühma algaja Evald Laurimaa, arvates 18. juulist 1937. a.

Alus: Katsesooritamise leht ja Valtu r. vanakotka ettepanek 18. juulist s. a., ljh. nr. 31.

§ 3.

Kinnitan Valtu rühma pk. Evald Laurimaa järgmised erikatsed: 1. muusikamehe, 2. koduse abimehe, 3. esmaabiandja, 4. aedniku, 5. metsniku ja 6. laskuri, arvates 18. juulist 1937. a.

Alus: Valtu r. vanakotka ettepanek 18. juulist 1937. a. ja vastavad tõendused, ljh. nr. 31.

§ 4.

Lugeda lahkunuks Järvakandi-Tehaste rühma vanakotkas Anton Kruusimägi elukoha muutmise tõttu, arvates 6. augustist 1937. a., mainitud rühma vanakotka ajutiseks kohustetäitjaks kuni uue vanakotka ametisse astumiseni määran sama rühma kotka Sulev Rajasaare.

Alus: K. L. Järvakandi-Tehaste üks. rühma pealiku ettepanek 12. aug. 1937., nr. 64, ljh. nr. 28.

§ 5.

Lugeda lahkunuks omal soovil Rapla rühma vanakotkas A. Uuepõllu, arvates 23. sept. 1937. a.

Alus: ljh. nr. 29.

Lahkumise puhul avaldan hr. A. Uuepõllule tema hoolsa töö eest Rapla rühma organiseerimisel ja juhtimisel südamlilku tänu!

§ 6.

Kinnitan Rapla rühma vanakotkaks K. L. Harju maleva Rapla piirkonna instruktori leitnant Karl Kerjan'i, arvates 23. septembrist 1937. a.

Alus: ljh. nr. 30.

§ 7.

Vanakotkas A. Uuepõllu ja leitnant K. Kerjan kandis ette, esimene, et ta on Rapla rühma varandused ja asjaajamise ltn. Kerjanile üle andnud, ja teine, et ta on need varandused ja asjaajamise vastu võtnud ning rühma juhtimisele asunud 23. sept. 1937. a.

Alus: ljh. nr. 29 ja 30.

J. Tamm,

Rapla Malevkonnavanem.

HARJU NOORKOTKASTE RAPLA MALEV-KONNAVANEMA KÄSKKIRI Nr. 47.

Raikülas, 25. juulil 1937. a.

§ 1.

Kinnitan erikatsed Rapla rühmas:
esmaabiandja — Mihkel Ranna; ajaloolase — Mihkel Ranna, kodumaatundja — Mihkel Ranna; köitja — Mihkel Ranna; korjaja — Vladimir Parbus; loodusteadlase — Endel Altpere, Kalju Hallismaa ja Vladimir Parbus, kõik arvates 29. maist 1937. a.

Raiküla rühmas: koka — Evald Tõnupert; esmaabiandja — Evald Tõnupert, arvates 17. märtsist 1937. a.

Alus: Vastavad tõendused ja vanakotkaste ettepanekud ljh. nr. nr. 23 ja 24.

J. Tamm,

Rapla Malevkonnavanem.

Järgmine „Harjulane“ ilmub 10. nov. s. a.

Malevlast

Alfred Grill'i

mälestab kurbuses Raasiku kompani